

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Ετήσια Έκθεση του έργου έτους 2011

ΑΘΗΝΑ
Μάρτιος 2012

Ο κ. Γεώργιος Κρέστος, υπάλληλος του Ο.ΜΕ.Δ., συνέταξε τους πίνακες και επιμελήθηκε τα ποσοτικά στοιχεία.

Τα στοιχεία για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. συγκέντρωσαν οι υπηρεσίες του.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 10434, τηλ. 210 88 14 922, fax 210 88 15 393, info@omed.gr,, URL www.omed.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 54626, τηλ. 2310 517 128, fax 2310 517 119.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε με βάση το άρθρο 17 παρ.2 στοιχείο δ του ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, και παρουσιάζει το Έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011.

Περιεχόμενα Συνοπτικά

	<i>θέμα</i>	<i>σελ.</i>
	Προλεγόμενα	1
A.	Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011	9
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	11
A.2.	Το νομικό περιβάλλον	12
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011	17
B.1.	Το οργανωτικό έργο	20
I.	Η πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών	20
II.	Η κατάρτιση νέων Κανονισμών	21
B.2.	Το λειτουργικό έργο	22
III.	Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας	22
IV.	Το εκπαιδευτικό έργο	51
V.	Το ερευνητικό έργο	56
VI.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία	57
VI.	Οι εκδόσεις	62
VII.	Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη - Η βιβλιοθήκη	63
IX.	Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.	64
Γ.	Οικονομικά	65
	Παραρτήματα	

Περιεχόμενα Αναλυτικά

	<i>θέμα</i>	<i>σελ.</i>
	Προλεγόμενα	1
A.	Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011	9
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	11
A.2.	Το νομικό περιβάλλον	12
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011	17
B.1.	Το οργανωτικό έργο	20
I.	Η πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών	20
II.	Η κατάρτιση νέων Κανονισμών	21
B.2.	Το λειτουργικό έργο	22
III.	<i>Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας</i>	22
1.	Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011	25
1.1.	<i>Ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν</i>	25
1.2.	<i>Το αντικείμενο των αιτήσεων</i>	25
1.3.	<i>Η κατανομή των αιτήσεων στη διάρκεια του έτους</i>	25
1.4.	<i>Το μέρος που είχε την πρωτοβουλία προσφυγής στον Ο.ΜΕ.Δ.</i>	26
1.5.	<i>Ειδικότερα ως προς τις αιτήσεις για μεσολάβηση του ν.1876/1990 και διαιτησία</i>	27
1.6.	<i>Η εξέλιξη των αιτήσεων</i>	30
1.7.	<i>Συμπεράσματα</i>	31
2.	Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011	32
2.1.	<i>Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2011</i>	32
2.1.1.	<i>Ο αριθμός των υποθέσεων</i>	32
2.1.2.	<i>Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη</i>	32

	<i>γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους</i>	
2.1.3.	<i>Συμπεράσματα</i>	36
2.2.	<i>Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. για τις οποίες οι αντίστοιχες αιτήσεις είχαν υποβληθεί το έτος 2010</i>	36
2.2.1.	<i>Ο αριθμός των υποθέσεων</i>	36
2.2.2.	<i>Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους</i>	36
2.3.	<i>Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που συνολικά χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης</i>	38
2.3.1.	<i>Ο αριθμός των υποθέσεων</i>	38
2.3.2.	<i>Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους</i>	39
2.3.3.	<i>Συμπεράσματα</i>	41
3.	<i>Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011</i>	42
3.1.	<i>Ο αριθμός και η εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.</i>	42
3.2.	<i>Συμπεράσματα</i>	43
4.	<i>Το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. και δ.α.) που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011</i>	44
4.1.	<i>Ο αριθμός των σ.σ.ε. που καταρτίσθηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν</i>	44
4.2.	<i>Η κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων, τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους</i>	44
4.3.	<i>Συμπεράσματα</i>	47
5.	<i>Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας και Δημοσίου Διαλόγου</i>	48
5.1.	<i>Οι υποθέσεις προσωπικού ασφαλείας</i>	48

5.2.	<i>Οι υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου</i>	48
5.3.	<i>Συμπεράσματα</i>	49
6.	Συσχετισμός των συλλογικών ρυθμίσεων του ΟΜΕΔ με τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας	49
6.1.	<i>Ο αριθμός των συλλογικών ρυθμίσεων στη χώρα και στον Ο.ΜΕ.Δ.</i>	49
6.2.	<i>Συμπεράσματα</i>	50
IV.	<i>Το εκπαιδευτικό έργο</i>	51
V.	<i>Το ερευνητικό έργο</i>	56
1.	Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων	56
2.	Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση ελληνικής αρθρογραφίας των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων	56
VI.	<i>Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία</i>	57
1.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)	58
1.1.	<i>Η κατηγοριοποίηση, η καταγραφή και η αρχειοθέτηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας</i>	58
1.2.	<i>Η κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας</i>	58
1.3.	<i>Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους</i>	59
1.4.	<i>Οι πίνακες αποδοχών: Παρακολούθηση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση των αποδοχών που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.) και δημιουργία πινάκων αποδοχών</i>	60
2.	Το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο – αρχείο υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας	61
VI.	<i>Οι εκδόσεις</i>	62
VII.	<i>Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη - Η βιβλιοθήκη</i>	63

ΙΧ.	Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.	64
Γ.	Οικονομικά	65
	Παραρτήματα	
Ι.	Πίνακες και διαγράμματα σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 1992 έως και 2011	
ΙΙ.	Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως και 2011	

Προλεγόμενα

Α. Ο Ο.ΜΕ.Δ. είναι ν.π.ι.δ., ανεξάρτητος φορέας, μη κερδοσκοπικός, και ιδρύθηκε το 1990 με το άρθρο 17 του ν.1876/1990 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, των προεδρικών διαταγμάτων και των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 1876/1990, καθώς και των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αφορούν το δημόσιο τομέα.

Άρχισε να λειτουργεί την 1.1.1992 με κύριο έργο την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις και μεμονωμένους εργοδότες με σκοπό την επίλυση των συλλογικών διαφορών εργασίας προς υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται μόνο μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων και μόνον, εάν έχουν αποτύχει οι μεταξύ τους απευθείας διαπραγματεύσεις. Η παροχή των υπηρεσιών γίνεται δωρεάν και ο Ο.ΜΕ.Δ. είναι ο μοναδικός φορέας στη χώρα που τις παρέχει.

Η ίδρυση του Ο.ΜΕ.Δ. υπαγορεύθηκε από την ανάγκη εδραίωσης και υποστήριξης του κοινωνικού διαλόγου, με τη μορφή της μεσολάβησης και της διαιτησίας, ως το προσφορότερο μέσο για την άμβλυνση των αντιθέσεων που εγγενώς υπάρχουν στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις. Η ίδρυση του έγινε με συμφωνία των κοινωνικών εταίρων και με τη συναίνεση της ελληνικής πολιτείας και της ελληνικής κοινωνίας, όπως δηλώθηκε, διατυπώθηκε και εκφράστηκε με τη θετική ψήφο του συνόλου των εκπροσώπων του ελληνικού λαού στη Βουλή το 1990, που οδήγησε στην ομόφωνη ψήφιση του ν.1876/1990, ο οποίος, ως εκ τούτου, αποτελεί ένα κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό συμβόλαιο.

Η επιλογή των κοινωνικών εταίρων και της Ελληνικής Βουλής ήταν η δημιουργία ενός ανεξάρτητου φορέα που θα οργανώνει, θα παρέχει και θα υποστηρίζει την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας με σκοπό την υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η επιλογή αυτή, από το 1990 μέχρι σήμερα, υποστηρίχθηκε πολιτικά και οικονομικά.

Ο Ο.ΜΕ.Δ., από τις θεσμοθετημένες πηγές χρηματοδότησης του¹, στην πράξη, με στόχο τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του, αξιοποίησε μόνο τη χρηματοδότηση από τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), η οποία ισούται με ποσοστό 2% επί των ετήσιων από εισφορές εσόδων του Ο.Ε.Ε.. Αξιοποίησε, δηλαδή, την πηγή που δεν συνδέεται με τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά με τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων, σηματοδοτώντας, και με τον τρόπο αυτό, την

¹ Άρθρο 18 παρ.2 ν.1876/1990.

απόστασή του από την κρατική εξουσία και την άμεση σύνδεσή του με τους κοινωνικούς εταίρους, στους οποίους και απευθύνεται το έργο του. Ήδη, το κλείσιμο του Ο.Ε.Ε. με το ν.4046/2012, και η ανάληψη των αρμοδιοτήτων του από τον Ο.Α.Ε.Δ.² συνεπάγεται την ανάληψη της χρηματοδότησης του Ο.ΜΕ.Δ. από αυτόν. Εάν αυτό το τελευταίο αμφισβητηθεί, τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η συνέχιση της λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ..

Β. Οι ανάγκες που οδήγησαν στη σύσταση του Ο.ΜΕ.Δ. καθόρισαν το σκοπό του και, σε συνάρτηση μ' αυτόν, καθόρισαν το έργο που προοριζόταν και προορίζεται να επιτελεί. Σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. είναι η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας. Ο άμεσος στόχος του είναι να προωθήσει το διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και ο απώτερος είναι να συμβάλλει στη διαμόρφωση της αμοιβής και των όρων εργασίας προς όφελος των εργασιακών σχέσεων, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της κοινωνικής ειρήνης και της κοινωνικής συνοχής με την υποστήριξη της διατήρησης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου ζωής για τους εργαζομένους.

Τις αποφάσεις και τις ενέργειες των οργάνων του Ο.ΜΕ.Δ., αλλά και γενικά τη λειτουργία του, διατρέχουν οι αρχές της ανεξαρτησίας απέναντι στην κρατική εξουσία και κάθε τρίτο, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Οι ίδιες αρχές, καθώς και οι αρχές της ισοτιμίας των μερών της συλλογικής διαφοράς και της τήρησης ίσων αποστάσεων απέναντι τους, καθορίζουν τις ενέργειες, τις προτάσεις και τις αποφάσεις των Μεσολαβητών και των Διαιτητών κατά το χειρισμό των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας.

Γ. Το έτος 2010, είκοσι χρόνια μετά τη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου για τη μεσολάβηση και τη διαιτησία και τη σύσταση του Ο.ΜΕ.Δ. με το ν.1876/1990, ψηφίσθηκε ο ν.3899/2010 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας», κατ' εφαρμογή της πολιτικής που περιλήφθηκε στο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής 3 Μαΐου 2010 και στο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Στήριξης 3 Μαΐου 2010, τα οποία προσαρτήθηκαν στο ν.3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο».

Ο ν.3899/2010 ουσιαστικά εφαρμόσθηκε το έτος 2011 και με τις ρυθμίσεις του επήλθαν ριζικές μεταβολές στην οργάνωση του Ο.ΜΕ.Δ. και στους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας³.

² ΕτΚ τεύχος πρώτο, φύλλο 39 της 29.2.2012.

³ Βλ. αναλυτικά παρακάτω στην παράγραφο Α.2.

Σε σχέση με τη Διοίκηση του Ο.ΜΕ.Δ. ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάθεσή της αποκλειστικά στους κοινωνικούς εταίρους μέσω της νέας σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου. Με τον ν.3899/2010 το Διοικητικό Συμβούλιο καθίσταται 7μελές και, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε μέχρι τότε⁴, συντίθεται πλέον από εξ (6) εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων ως Μέλη, και, συγκεκριμένα, τρεις (3) από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), και από έναν (1) από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) και την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και από τον Πρόεδρο, ο οποίος εκλέγεται ομόφωνα από αυτούς, δηλαδή, είναι πρόσωπο της κοινής αποδοχής τους. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο οποίος παρίσταται ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Με τον ίδιο νόμο θεσπίσθηκε η υποχρέωση του Ο.ΜΕ.Δ. να υποβάλλει Ετήσια Έκθεση του έργου του προς τα Διοικητικά Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τέλος, με τον ίδιο νόμο ορίζεται ότι μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη ισχύ του, οι κοινωνικοί εταίροι που συμβάλλονται για την κατάρτιση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του θεσμού Μεσολάβηση και Διαιτησία και προτείνουν προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τη διατήρηση, κατάργηση ή τροποποίηση των ρυθμίσεων τους.

Σε σχέση με τους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας θεσπίζεται η επιλογή των Μεσολαβητών και των Διαιτητών και η ανανέωση της θητείας τους με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, αντί της πλειοψηφίας που ίσχυε μέχρι τότε.

Σε σχέση με τη διαιτησία θεσπίζεται η μονομερής προσφυγή σ' αυτήν με τις ίδιες προϋποθέσεις για την εργατική και την εργοδοτική πλευρά, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε μέχρι τότε⁵, και ο περιορισμός της προσφυγής στη διαιτησία μόνο για τον καθορισμό βασικού

⁴ Το προηγούμενο Δ.Σ. ήταν 11μελές, η σύνθεση του ήταν όπως στο υφιστάμενο, και μετείχαν επιπλέον δύο Καθηγητές Πανεπιστημίου (οικονομικών επιστημών και εργατικού δικαίου), ένας επιστήμονας ειδικευμένος στις εργασιακές σχέσεις και εκπρόσωπος του Υπουργείου, όλοι με δικαίωμα ψήφου.

⁵ Με το προϊσχύσαν καθεστώς η προσφυγή μπορούσε να γίνει «Μονομερώς από συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων, εφ' όσον αποδέχονται την πρόταση του μεσολαβητή που απορρίπτει ο εργοδότης.».

ημερομισθίου ή/και βασικού μισθού, ενώ μέχρι τότε η προσφυγή γινόταν για τον καθορισμό του συνόλου των όρων εργασίας.

Δ. Το 2011, συγκεκριμένα από 18.3.2011, είναι το πρώτο έτος στο οποίο ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε υπό το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Το νέο Δ.Σ. ανέλαβε τη Διοίκηση μέσα σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και ιδιαίτερα δυσχερές οικονομικό, εξαιτίας της κλιμακούμενης οικονομικής ύφεσης, και νομικό περιβάλλον⁶ τόσο γενικά, όσο και ειδικότερα για τις εργασιακές σχέσεις κατ' εφαρμογή της πολιτικής που εφαρμόστηκε σε συνάρτηση με τα μνημόνια που αναφέρθηκαν.

Το νέο νομοθετικό περιβάλλον (ν.3899/2010) κατέστησε αναγκαία την εσωτερική αναδιοργάνωση του Ο.ΜΕ.Δ.⁷ και την πρόσληψη νέων Μεσολαβητών και Διαιτητών, εξαιτίας της οποίας επί τέσσερεις μήνες (1.4-30.7.2011) κατέστη αντικειμενικά μη δυνατή η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας⁸.

Οι οικονομικές συνθήκες και το νέο νομοθετικό καθεστώς εκτιμάται ότι επηρέασαν, επίσης, κατά το έτος 2011 τις συλλογικές διαπραγματεύσεις γενικά και συνακόλουθα επέδρασαν και περιόρισαν την προσφυγή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας σε σύγκριση με την πυκνότητα της προσφυγής τους τα προηγούμενα έτη.

Παρά τις αντικειμενικές αυτές δυσχέρειες, η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. συνεχίστηκε και υποστηρίχθηκαν οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, το εκπαιδευτικό και λοιπό έργο του⁹, και αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς τα ποικίλα προβλήματα που ανέκυπταν.

Όλα αυτά καθιστούν αναγκαίο η αυτοτελής αξιολόγηση του έργου του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011 και η συγκριτική αξιολόγηση του με το έργο του των προηγούμενων ετών, ιδίως στο πεδίο της παροχής των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, να γίνει με τη συνεκτίμηση των ιδιαίτερων και δυσχερών αυτών συνθηκών υπό τις οποίες επιτελέστηκε.

Στην παρούσα Έκθεση, η οποία συντάσσεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παρ.2 στοιχείο δ ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, παρατίθεται το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011.

Ε. Το 2011 ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε με τους 15 εργαζομένους που απασχολεί με συμβάσεις εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου¹⁰, έναν υπάλληλο ορισμένου χρόνου και με την υποστήριξη εξωτερικών συνεργατών στα θέματα του

⁶ Βλ. παρακάτω στην παράγραφο Α.

⁷ Βλ. παρακάτω στην παράγραφο Β.1.

⁸ Βλ. παρακάτω στην παράγραφο Α.2 και Β.1 Ι.

⁹ Βλ. παρακάτω στις παραγράφους ΙΙΙ επ..

¹⁰ Από τους οποίους 11 υπάλληλοι διοικητικής υπηρεσίας, 3 υπάλληλοι οικονομικής υπηρεσίας, 1 κλητήρας, 1 καθαρίστρια.

εκπαιδευτικού έργου και της οργάνωσης και εποπτείας των ηλεκτρονικών υποδομών και συστημάτων του.

Κατά το ίδιο έτος, ο Ο.ΜΕ.Δ. διατήρησε τα κεντρικά γραφεία του στην Αθήνα, Πλ. Βικτωρίας 7, και το περιφερειακό γραφείο στη Θεσσαλονίκη, Πολυτεχνείου 21.

Στ. Κατά το έτος 2012 η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. και η επιτέλεση του έργου του, αλλά και γενικά οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, αναπόφευκτα, θα επηρεασθούν περαιτέρω από τις νεότερες εξελίξεις στο νομοθετικό και οικονομικό πεδίο.

Ήδη, την ολοκλήρωση της παρούσας Έκθεσης πρόλαβε στις 14.2.2012 η ψήφιση του ν.4046/2012 για την «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας». Κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο νέο «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής», στις παραγράφους 28 και 29 του κεφαλαίου Ε' «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις», και στο νέο «Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής», στην παράγραφο 4.1. του Κεφαλαίου 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης», τα σχέδια των οποίων εγκρίνονται κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και προσαρτώνται στο νόμο ως «Παράρτημα V» και αναφέρονται σε εργασιακά θέματα, συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής και με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα ρυθμισθεί κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή τους.

Σε συνέχεια του ν.4046/2012 δημοσιεύθηκε, στις 28.2.2012 στην ΕτΚ (τεύχος Α φύλλο 38), η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθμ. 6 της 28.2.2012 για τη «Ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή της παρ.6 του άρθρου 1 του ν.4046/2012».

Με τις διατάξεις των νομοθετημάτων αυτών, και ανεξάρτητα από τα ερωτήματα νομικής φύσης που γεννούν αυτά, δεν τροποποιούνται απλώς οι ρυθμίσεις για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και τη διαιτησία, αλλά επέρχονται ανατροπές στο νομοθετικό καθεστώς που τις διέπει.

Αναφέρονται, ενδεικτικά, οι ρυθμίσεις τους με τις οποίες: (α) Η προσφυγή στη διαιτησία γίνεται πλέον μόνο με συμφωνία των μερών και περιορίζεται αποκλειστικά στον καθορισμό βασικού μισθού ή/και βασικού ημερομισθίου, ενώ δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνεται σε αυτήν κανένα άλλο ζήτημα αλλά ούτε και ρήτρες που διατηρούν κανονιστικούς όρους προηγούμενων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας ή Διαιτητικών Αποφάσεων. (β) Η διάρκεια των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των διαιτητικών αποφάσεων καθορίζεται ως ορισμένου χρόνου, ο

οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από ένα (1) έτος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. (γ) Προβλέπεται η λήξη των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων σε διάστημα το πολύ τριών ετών, η περίοδος ισχύος τους μετά τη λήξη τους περιορίζεται σε τρεις (3) μήνες και περιορίζεται η μετενέργεια των κανονιστικών όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των διαιτητικών αποφάσεων.

Οι επιπτώσεις που πράγματι θα επιφέρουν τα νέα νομοθετικά δεδομένα στις εργασιακές σχέσεις γενικά και στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις ειδικότερα, θα είναι δραστικές και δραματικές. Η περαιτέρω αύξηση των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων είναι αναμενόμενη, όπως και η διαπραγμάτευση των όρων εργασίας από το πεδίο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στο πεδίο των ατομικών συμβάσεων εργασίας. Ωστόσο, είναι πρόωρο να εκτιμηθούν οι πραγματικές διαστάσεις που θα λάβουν οι επιπτώσεις αυτές και οι περαιτέρω συνέπειες που θα προκαλέσουν.

Οι επιπτώσεις αυτές, ποσοτικά και ποιοτικά, θα συναρτηθούν, εκτός άλλων, με τον αριθμό των συλλογικών ρυθμίσεων που θα λήξουν τα έτη 2012 και 2013, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναφερθείσα Π.Υ.Σ., και κυρίως και με τη διαπραγματευτική συμπεριφορά που θα αναπτύξουν τα μέρη τους και το εάν θα επιδιώξουν την κατάρτιση νέων συλλογικών ρυθμίσεων που θα διαδεχθούν αυτές που θα λήξουν. Η έναρξη απευθείας συλλογικών διαπραγματεύσεων και η αποτελεσματικότητά τους, θα καθορίσει την προσφυγή στη μεσολάβηση και στη διαιτησία.

Z. Η διατήρηση και η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. και των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας συναρτώνται με τη συνέχιση της ύπαρξης των αναγκών που τους δημιούργησαν, οι οποίες εξακολουθούν να υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν με δεδομένο ότι, η αντιπαράθεση των συμφερόντων αποτελεί εγγενές στοιχείο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και ότι ο κοινωνικός διάλογος εξακολουθεί να θεωρείται πολλαπλώς το προσφορότερο μέσο για την επίλυση τους.

Οι θέσεις, οι απόψεις και οι επιλογές των κοινωνικών εταίρων θα αναδείξουν την κρισιμότητα, τη σκοπιμότητα, την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, θα καθορίσουν την προσφυγή τους στους θεσμούς αυτούς και θα αποτελέσουν τη λυδία λίθο για να αποδειχθεί, εάν το νομοθετικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί είναι κατάλληλο να υποστηρίξει την ομαλή διευθέτηση των συλλογικών διαφορών εργασίας προς κοινωνικό όφελος.

Με κριτήριο ότι το όφελος των εργασιακών σχέσεων συναρτάται, κατά την επιλογή των κοινωνικών εταίρων, με την ύπαρξη ενός ανεξάρτητου φορέα, όπως ο Ο.ΜΕ.Δ., που υπηρετεί τον κοινωνικό διάλογο στον ευαίσθητο, οικονομικά και κοινωνικά, τομέα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, θα επανεκτιμηθεί η αξία της

δυνατότητας των διαπραγματευομένων μερών να προσφύγουν σε έναν αξιόπιστο τρίτο, το Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, που θα αντιμετωπίσει με αμεροληψία τις διαφορετικές απόψεις τους και θα επιδιώξει την ανάδειξη και την εξυπηρέτηση του κοινού τους συμφέροντος.

Την πραγματική και ουσιαστική αξιολόγηση των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας και της συμβολής τους στην επίλυση των συλλογικών διαφορών προς κοινό όφελος των μερών, θα αποτελέσει η συνέχιση της προσφυγής των μερών στις διαδικασίες μεσολάβησης και διαιτησίας.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2012

Α. Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011

Το έτος 2011 το έργο του Ο.ΜΕ.Δ., τόσο ως προς το περιεχόμενό του όσο και ως προς το πλήθος των υποθέσεων στις οποίες ζητήθηκε η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, καθορίζεται από τις ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στη διάρκεια του και τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις επί των εργασιακών σχέσεων γενικά, αλλά και ειδικότερα επί των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας και επί του θεσμικού πλαισίου που διέπει τον Ο.ΜΕ.Δ..

Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο κλήθηκε να λειτουργήσει ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011 περιγράφεται συνοπτικά παρακάτω, στις παραγράφους Α.1 και Α.2, και παρατίθεται, επειδή εκτιμάται ότι λειτούργησε ως παράγοντας που επηρέασε την εξέλιξη των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και επέδρασε στην επιλογή των ενδιαφερομένων για την προσφυγή τους στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας. Συνακόλουθα, επηρέασε το συνολικό αριθμό των συλλογικών ρυθμίσεων που γενικά καταρτίστηκαν στη χώρα κατά το έτος αυτό, ο οποίος εμφανίζεται μειωμένος έναντι του συνολικού αριθμού των συλλογικών συμβάσεων των αμέσως προηγούμενων ετών και προσεγγίζει τον αριθμό των ετών 1999, 1995, 1992, όπως απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1															
συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ.															
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990															
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990, όπως τροποποιήθηκε από το ν.3899/2010															
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,15

Το περιβάλλον αυτό επέφερε και μείωση του αριθμού των αιτήσεων για υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011, ο οποίος εμφανίζεται αισθητά μειωμένος έναντι των αιτήσεων των αμέσως προηγούμενων ετών, 2009 και 2010, αλλά και των παλαιότερων ετών, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 2 που παρατίθεται αμέσως και από τους Πίνακες και τα Διαγράμματα που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι, στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Πίνακας 2						
	αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990			αιτήσεις διαιτησίας		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Κλαδικές	44	44	11	29	15	12
εθνικές	34	35	9	21	11	9
τοπικές	10	9	2	8	4	3
Ομοιοεπαγγελματικές	41	54	12	16	33	8
εθνικές	32	34	6	18	14	7
τοπικές	9	20	6	8	19	1
Επιχειρησιακές	49	41	21	19	18	9
σύνολο	134	139	44	74	66	29

Ακριβώς, όμως, λόγω του ιδιαίτερου αυτού οικονομικού και νομοθετικού περιβάλλοντος που διαμορφώθηκε το έτος 2011, τα στοιχεία που αναφέρονται στην παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας κατά τη διάρκεια του έτους τούτου δεν είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών. Πολύ περισσότερο δεν μπορούν, από μόνα τους, να αποτελέσουν ασφαλές κριτήριο για την αξιολόγηση των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, αλλά και της λειτουργίας του ίδιου του Ο.ΜΕ.Δ..

Σε κάθε περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι, μόνη η σύγκριση του αριθμού των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. με τον αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν τα προηγούμενα έτη, δεν συνιστά μέσο πρόσφορο, ικανό και κατάλληλο να οδηγήσει στη συναγωγή οποιωνδήποτε συμπερασμάτων. Ο κατ' έτος διαφορετικός αριθμός των αιτήσεων και των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. οφείλεται σε συνδυασμό συνόλου ποικίλων και πολυάριθμων παραγόντων, που ο εντοπισμός και η αξιολόγηση τους δεν αποτελούν περιεχόμενο μιας Έκθεσης όπως η παρούσα. Ο εντοπισμός του πλήρους φάσματος των παραγόντων αυτών και η επίδραση τους στις συλλογικές διαπραγματεύσεις γενικά, και στη δημιουργία συλλογικών διαφορών ειδικότερα, είναι σκόπιμο και αναγκαίο να αποτελέσει αντικείμενο ευρείας έρευνας με συνεργασία περισσότερων φορέων.

A.1. Το οικονομικό περιβάλλον¹¹

Από τα στοιχεία που έχουν δημοσιοποιήσει η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η Τράπεζα της Ελλάδος και ειδικότερες μελέτες φορέων όπως το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ (Ετήσια Έκθεση 2011: «Η Ελληνική οικονομία και η απασχόληση»), το ΙΟΒΕ (Έκδοση Οκτωβρίου 2011: «Αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας»), ΕΣΕΕ (Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου 2011), ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (Τακτική εξαμηνιαία έρευνα 2011), οι αρνητικές οικονομικές εξελίξεις στην παραγωγή στο εισόδημα και στην απασχόληση, που ξεκίνησαν το 2008, συνεχίστηκαν και το 2011. Η πρόβλεψη για μείωση του ΑΕΠ κατά 3,8% το 2011 (η οποία περιλαμβάνεται στο Επικαιροποιημένο Μνημόνιο του Ιουλίου 2011) απεδείχθη ιδιαίτερα αισιόδοξη. Το 2011 το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 6,8%. Το δε 2012 η υποχώρηση αναμένεται να συνεχιστεί.

Η μείωση του ΑΕΠ από την πλευρά της εγχώριας ζήτησης συνδέεται με την μείωση στην ιδιωτική και την δημόσια κατανάλωση, που θα υποχωρήσουν το 2011¹² περίπου κατά 6% και 8% αντίστοιχα, και από την ακόμη μεγαλύτερη μείωση στις επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που προβλέπεται να υποχωρήσουν περισσότερο του 15%. Μικρή θετική επίδραση προβλέπεται να υπάρξει από την πλευρά της αύξησης στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, και από την σημαντική πτώση των εισαγωγών που επηρεάζονται αρνητικά από την μείωση της εγχώριας κατανάλωσης και των επενδύσεων.

Οι δυσμενέστερες εξελίξεις της ύφεσης, οι αρνητικές προβλέψεις για τον επόμενο χρόνο και η απομάκρυνση της προοπτικής ανάκαμψης επιτείνουν τις αρνητικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση προκαλώντας μεγάλες απώλειες θέσεων εργασίας. Η μέση μείωση της απασχόλησης θα είναι της τάξεως του 5,5% το 2011 και το μέσο ποσοστό ανεργίας πλησιάζει το 17% και ενδεχομένως θα το υπερβεί¹³. Οι εξελίξεις αυτές σε συνδυασμό με την συσσώρευση μεγάλου ποσοστού μακροχρόνια ανέργων (ένας στους δύο άνεργους) έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην κοινωνική συνοχή και τις εργασιακές σχέσεις.

Η μείωση της απασχόλησης αντανακλά τόσο τη αυξανόμενη δυσκολία των νέων να βρουν εργασία όσο και την απώλεια θέσεων εργασίας στους κλάδους που επηρεάστηκαν περισσότερο από την κρίση. Η μείωση της μισθωτής απασχόλησης είναι συγκριτικά μεγαλύτερη της συνολικής μείωσης της απασχόλησης. Οι μισθωτοί στο σύνολο της οικονομίας το πρώτο εξάμηνο του έτους μειώθηκαν κατά 6,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010, ενώ οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα

¹¹ Συντάκτης ο κ. Χρ. Ιωάννου, Οικονομολόγος, Μεσολαβητής. Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Έκθεσης δεν είχαν δημοσιοποιηθεί τα τελικά

¹² Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Έκθεσης δεν είχαν δημοσιοποιηθεί τα τελικά στοιχεία.

¹³ Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Έκθεσης δεν είχαν δημοσιοποιηθεί τα τελικά στοιχεία.

μειώθηκαν κατά 7,6%. Η ένταση της μείωσης των θέσεων εργασίας διαφοροποιείται μεταξύ κλάδων και επιχειρήσεων. Μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην κρίση επιδεικνύουν κλάδοι και επιχειρήσεις που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Στην άλλη κρίσιμη παράμετρο που επηρεάζει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις αμοιβές, τον πληθωρισμό, εκτιμάται ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή θα υποχωρήσει το 2011¹⁴ περί το 3,2%, από 4,7% το 2010.

Μέσα σ' αυτό το πρωτοφανώς αρνητικό οικονομικό περιβάλλον που συνθέτουν τα στοιχεία που παρατέθηκαν λειτούργησε και επιτέλεσε το έργο του Ο.ΜΕ.Δ., αλλά και με την πίεση που δημιουργεί το περιβάλλον αυτό εξελίχθηκαν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και έγινε η προσφυγή στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας.

A.2. Το νομικό περιβάλλον

Το έτος 2011 είναι, όπως αναφέρθηκε, το πρώτο έτος στο οποίο ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε υπό το νέο νομοθετικό καθεστώς για τις συλλογικές διαφορές που άρχισε να διαμορφώνεται κυρίως με το ν.3899/2010, αλλά και υπό το νέο νομοθετικό καθεστώς που τροποποίησε γενικά τις σχέσεις εργασίας και διαμορφώθηκε τα έτη 2010 και 2011.

Οι νέες αυτές ρυθμίσεις επηρέασαν, άλλες άμεσα και άλλες έμμεσα, τον Ο.ΜΕ.Δ., οργανωτικά και λειτουργικά, επέδρασαν γενικά στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, συντέλεσαν στη μείωση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 1, και επέφεραν μείωση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 2, τους Πίνακες και τα Διαγράμματα που παρατίθενται στα Παραρτήματα, στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Ιδιαίτερη σημασία για τον Ο.ΜΕ.Δ. έχει ο ν.3899/2010, ο οποίος ψηφίσθηκε στις 17.12.2010, και με τις ρυθμίσεις του, ιδίως αυτές των άρθρων του 13 έως και 16, επήλθαν σημαντικές μεταβολές στο νομοθετικό καθεστώς του Ο.ΜΕ.Δ. και στις ρυθμίσεις για τους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας, και συνακόλουθα επηρεάστηκε το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011.

Οι μεταβολές που επήλθαν εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

(α) Καθορίσθηκαν ρητά¹⁵ ο σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. και τα κυριότερα μέσα για την υλοποίησή του, που έως τότε ρυθμιζόντουσαν μέσω των Κανονισμών του άρθρου 18 παρ.2 ν.1876/1990 και αποφάσεων του Δ.Σ.. Νεωτερισμό αποτελεί η υποχρέωση του Ο.ΜΕ.Δ. να υποβάλλει ετήσια έκθεση του έργου του προς τα Διοικητικά

¹⁴ Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Έκθεσης δεν είχαν δημοσιοποιηθεί τα τελικά στοιχεία.

¹⁵ Άρθρο 17 παρ.2 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

(β) Θεσπίστηκε νομοθετικά¹⁶ η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας καθώς και η υποχρέωση των Μεσολαβητών και των Διαιτητών να λαμβάνουν υπόψη τους την οικονομική κατάσταση και την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας, στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά¹⁷. Όλα αυτά έως τότε ίσχυαν και ρυθμιζόντουσαν μέσω του Κανονισμού Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (υπ.απ. 12636/2001) και αποφάσεων του Δ.Σ..

(γ) Μεταβλήθηκε η σύνθεση του Δ.Σ. τόσο ως προς τον αριθμό των μελών του, όσο και ως προς την προέλευση τους¹⁸. Το νέο Δ.Σ. είναι επταμελές¹⁹, τα εξ (6) μέλη του είναι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων και συγκεκριμένα τρεις της ΓΣΕΕ και ανά ένας από τους ΣΕΒ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ. Το έβδομο μέλος, ο Πρόεδρος, επιλέγεται με ομόφωνη απόφαση των εξ μελών – εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων και είναι πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους, έμπειρο σε θέματα εργασιακών σχέσεων ή οικονομίας της εργασίας ή του εργατικού δικαίου. Στο Δ. Σ. μετέχει ως παρατηρητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης²⁰. Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα στις 4.3.2011²¹ και ανέλαβε στις 18.3.2011.

(δ) Στις 30.3.2011 επήλθε νομοθετική λήξη της θητείας των Μεσολαβητών-Διαιτητών που τότε παρείχαν τις υπηρεσίες τους²². Η θητεία αυτή στις 5.8.2011 παρατάθηκε έως τις 30.10.2011²³ προκειμένου να διασφαλισθεί η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας μέχρις ότου αναλάβουν τα καθήκοντα τους οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές, που προσλήφθηκαν το πρώτον το έτος 2011, όπως αναφέρεται παρακάτω στην παράγραφο II. Οι διαδικασίες πρόσληψης Μεσολαβητών και Διαιτητών ολοκληρώθηκαν τέλος Ιουλίου 2011, εκτός

¹⁶ Άρθρο 14 παρ.3 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

¹⁷ Άρθρο 15 παρ.3 και άρθρο 16 παρ. 5 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 14 ν.3899/2010

¹⁸ Άρθρο 17 παρ.3 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

¹⁹ Το προηγούμενο ήταν 11μελές, η σύνθεση του ήταν όπως στο υφιστάμενο, και επιπλέον μετείχαν δύο Καθηγητές Πανεπιστημίου (οικονομικών επιστημών και εργατικού δικαίου), ένας επιστήμονας ειδικευμένος στις εργασιακές σχέσεις και εκπρόσωπος του Υπουργείου, όλοι με δικαίωμα ψήφου.

²⁰ Άρθρο 17 παρ. 4 ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010

²¹ Αποφ. Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 875/Δ1.261/4.3.2011, η οποία δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ στις 9.3.2011.

²² Άρθρο 16 παρ.4 ν.3899/2010 στην αρχική του μορφή.

²³ Άρθρο 16 παρ.4 ν.3899/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 89 Β ν.3996/2011.

3 Διαιτητών για την πρόσληψη των οποίων οι διαδικασίες ολοκληρώθηκαν αρχές Οκτωβρίου 2011. Συνέπεια τούτων είναι ότι στο διάστημα 1.4.2011 έως τέλος Ιουλίου 2011 δεν κατέστη δυνατή, για αντικειμενικούς λόγους, η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

(ε) Θεσπίσθηκαν δύο διακριτά Σώματα, ένα Μεσολαβητών και ένα Διαιτητών²⁴, αντί του ενιαίου Σώματος Μεσολαβητών-Διαιτητών που υπήρχε μέχρι τότε.

(στ) Θεσπίσθηκε η επιλογή των Μεσολαβητών και Διαιτητών με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και η ανανέωση της θητείας τους, επίσης, με ομόφωνη απόφαση του ίδιου οργάνου.

(ζ) Μεταβλήθηκαν οι ρυθμίσεις για τη μεσολάβηση και τη διαιτησία²⁵ και ειδικότερα, θεσπίσθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Οι ειδικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι οποίες καταργήθηκαν στη συνέχεια με το άρθρο 37 παρ.2 του ν.4024/2011.

(ii) Όμοιες προϋποθέσεις για τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία τόσο από την εργατική όσο και από την εργοδοτική πλευρά.

(iii) Η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία στις εξής περιπτώσεις: α) από οποιοδήποτε μέρος, εφόσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη μεσολάβηση, ή β) από οποιοδήποτε μέρος μετά τη υποβολή της πρότασης μεσολάβησης, εφόσον και τα δύο μέρη προσήλθαν και συμμετείχαν στη διαδικασία μεσολάβησης.

(iv) Η προσφυγή στη διαιτησία περιορίστηκε στον καθορισμό βασικού ημερομισθίου ή/και βασικού μισθού. Για τα λοιπά θέματα μπορεί να συνεχιστεί οποτεδήποτε η συλλογική διαπραγμάτευση προκειμένου να συναφθεί συλλογική σύμβαση εργασίας παρέχεται η δυνατότητα διαιτησίας και από τριμελή Επιτροπή Διαιτησίας.

(v) Ο μεσολαβητής προβαίνει σε κατ' ιδίαν ακρόαση των μερών, σε εξέταση της οικονομικής κατάστασης και της εξέλιξης της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικής δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά, σε εξετάσεις προσώπων και σε οποιαδήποτε έρευνα σχετική με τους όρους εργασίας, συνεπικουρούμενος από έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες της επιλογής του και ο διαιτητής μελετά όλα τα στοιχεία και πορίσματα, που συγκεντρώθηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης, την οικονομική κατάσταση και την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας, στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά, και έχει τα ίδια δικαιώματα με τον μεσολαβητή. Το ίδιο ισχύει και για την Επιτροπή Διαιτησίας. Όμοια ρύθμιση ίσχυε μέχρι τότε μέσω των άρθρων 15 και 16 του ν.1876/1990, του Κανονισμού Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (υπ.απ. 12636/2001) και αποφάσεων του Δ.Σ..

²⁴ Άρθρο 17 παρ.8 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

²⁵ Άρθρα 15, 16 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 ν.3899/2010.

(η) Ορίζεται ότι μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη ισχύ του (ν.3899/2010), οι κοινωνικοί εταίροι που συμβάλλονται για την κατάρτιση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του θεσμού Μεσολάβηση και Διαιτησία και προτείνουν προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τη διατήρηση, κατάργηση ή τροποποίηση των ρυθμίσεων τους.

(θ) Στις 27.10.2011 δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ και άρχισε να ισχύει ο ν.4024/2011, με το άρθρο 37 του οποίου επήλθαν περαιτέρω σημαντικές μεταβολές στο σύστημα των συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων, από τις οποίες επισημαίνονται οι ακόλουθες:

(i) θεσπίστηκε η δυνατότητα κατάρτισης επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων από ενώσεις προσώπων,

(ii) καταργήθηκαν οι ειδικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις,

(iii) θεσπίστηκε η δυνατότητα κατάρτισης επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων και σε επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους,

(iv) θεσπίστηκε, για το διάστημα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, η υπεροχή της επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας έναντι της οικείας κλαδικής και η αναστολή της ευχέρειας του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να επεκτείνει την ισχύ των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων.

(θ) Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις γενικά και η προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ. ειδικότερα, επηρεάστηκαν και από το γεγονός ότι κατά το 2011 εξακολουθούσε να ισχύει η τριετούς διάρκειας ΕΓΣΣΕ της 15.7.2010. Εάν, μετά από έρευνα, διαπιστωθεί ότι το ίδιο έτος εξακολουθούσε η ισχύς κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων διετούς ή αόριστης διάρκειας που δεν είχαν καταγγελθεί, τότε θα προστεθεί ένας ακόμη παράγοντας που επέδρασε στις συλλογικές διαπραγματεύσεις το έτος 2011.

Εκτός όσων αναφέρθηκαν, γενικά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και ειδικότερα την προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ. επηρέασε το πλήθος των ρυθμίσεων που περιέχονται κυρίως στους ν.3833/2010, ν.3842/2010, ν.3845/2010, ν.3846/2010, ν.3863/2010, ν.3871/2010, ν.3891/2010, ν.3899/2010, ν.3920/2010, ν.4024/2011 για τις εργασιακές σχέσεις στον ιδιωτικό, το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και από τις οποίες επισημαίνονται οι ακόλουθες:

(α) Το άρθρο 51 του ν.3871/2010²⁶, με το οποίο καθορίστηκε νομοθετικά το ανώτατο ποσοστό αύξησης των αποδοχών των εργαζομένων που μπορεί να προταθεί από τον Μεσολαβητή και να χορηγηθεί με διαιτητική απόφαση. Το ποσοστό αυτό

²⁶ Το άρθρο αυτό εξακολουθεί να ισχύει με βάση το άρθρο 16 παρ.1 ν.3899/2010.

συμπίπτει με το οριζόμενο στην τριετούς διάρκειας ΕΓΣΣΕ²⁷ της 14.7.2010, η οποία καλύπτει την περίοδο 1.1.2010 έως 31.12.2012, ορίζει σταθερότητα αμοιβών για το έτος 2010 και αύξηση των βασικών μισθών και ημερομισθίων από 1.7.2011 και από 1.7.2012 ίση με το μέσο ευρωπληθωρισμό του αντίστοιχου προηγούμενου έτους.

(β) Το άρθρο 1 και οι παρ.2 και 3²⁸ του άρθρου 3 του ν.3833/2010. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν στους εργαζομένους των φορέων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3, ήτοι το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ., τα Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο κράτος, σε Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Δ.Δ., τα Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005. Με τις διατάξεις αυτές απαγορεύονται οι αυξήσεις των αποδοχών των παραπάνω εργαζομένων για το χρονικό διάστημα από 15.3.2010 έως 31.12.2011 και θεσπίζεται η υπεροχή των νομοθετικών διατάξεων με τις οποίες καθορίζονται οι αποδοχές στο δημόσιο τομέα έναντι κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας που ρυθμίζει τις αποδοχές αυτές.

(γ) Το άρθρο 29 παρ.4 ν.4024/2011, με το οποίο δεν αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων οι ρυθμίσεις των αποδοχών των εργαζομένων που υπάγονται στο Κεφάλαιο Δεύτερο του ν.4024/2011. Παραπομπή στη ρύθμιση αυτή περιέχει το άρθρο 31 του ίδιου νόμου

Οι ρυθμίσεις που αναφέρθηκαν αιτιολογούν τη μη προσφυγή στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, μετά την έναρξη ισχύος τους, των εργαζομένων στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά το έτος 2011 και προδιαγράφουν τη μη προσφυγή τους σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και τα αμέσως επόμενα έτη.

²⁷ Πράξη κατάθεσης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 14/16.7.2010.

²⁸ Όπως οι παρ.2 και 3 συμπληρώθηκαν από το άρθρο 90 παρ.5 ν.3842/2010 και η ισχύς τους επεκτάθηκε και κατά το έτος 2011 με το άρθρο 3 παρ.1 ν.3899/2010.

Β. Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011

α. Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. καθορίζεται από τους σκοπούς του και, ουσιαστικά, αποτελεί το μέσο για την επίτευξη τους και την ίδια την υλοποίηση τους.

Ο σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. καθορίζεται, ήδη, νομοθετικά στο άρθρο 17 παρ. 2 του ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, και είναι «η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις και μεμονωμένους εργοδότες». Προεχόντως, επομένως, ως σκοπός του προβάλλει η «υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων», ενώ η «παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας» αποτελεί συγχρόνως μερικότερο σκοπό και το μείζονος σημασίας μέσο για την υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων από τον Ο.ΜΕ.Δ..

Τις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας παρέχουν τα μέλη του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών και οι αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών είναι τα πρόσωπα που νομιμοποιούνται στην κατάρτιση σ.σ.ε., στον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας και στη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

β. Κάποια από τα μέσα με τα οποία υλοποιείται ο σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. αναφέρονται, ενδεικτικά, στο νόμο (άρθρο 17 παρ. 2 του ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010), το οποίο ορίζει: «Για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού, ιδίως: α) οργανώνει υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης της μεσολάβησης και της διαιτησίας, β) διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, που απευθύνονται κυρίως σε εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, εργασιακών σχέσεων και οικονομίας της εργασίας γ) εκπονεί επιστημονικές έρευνες και μελέτες για θέματα συναφή με τους σκοπούς του και δ) συντάσσει ετήσια έκθεση του έργου του, η οποία υποβάλλεται προς τα Διοικητικά Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και καθώς επίσης προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.». Η αναγραφή αυτών των μέσων στο νόμο καθιστά υποχρεωτική την αξιοποίησή τους.

Νομοθετικό καθορισμό και άλλων μέσων εμμέσως περιέχει το άρθρο 18 παρ. 2 ν.1876/1990, με βάση το οποίο έργο του Ο.ΜΕ.Δ. αποτελεί η κατάρτιση Κανονισμών (α) για την οργάνωση και λειτουργία του Οργανισμού, (β) για προσλήψεις, κρίσεις και πειθαρχικές ποινές, δικαιώματα και υποχρεώσεις για το προσωπικό και τους μεσολαβητές και διαιτητές, (γ) προμηθειών, αμοιβών και

λοιπών δαπανών και γενικά διαχείρισης των πόρων, (δ) για την εκπαίδευση και μετεκπαίδευση μεσολαβητών, διαιτητών και του προσωπικού. Με βάση το στοιχείο (δ), έργο αποτελεί η εκπαίδευση και μετεκπαίδευση των μεσολαβητών, των διαιτητών και του προσωπικού.

Επιπλέον, αξιοποιήσιμα για την υλοποίηση των σκοπών του Ο.ΜΕ.Δ. είναι και όποια άλλα μέσα κρίνονται πρόσφορα και ικανά προς τούτο.

Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις διευρύνουν θεσμικά το έργο που καλείται να επιτελέσει ο Ο.ΜΕ.Δ., κυρίως με την προσθήκη του εκπαιδευτικού έργου προς τους εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών, την εκπόνηση ερευνών και μελετών, την κατάρτιση ετήσιας έκθεσης επί του έργου του. Το έργο αυτό επιτελείται στην πράξη διαρκώς, ήδη από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 1992.

γ. Με βάση τα παραπάνω, το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. διακρίνεται σε οργανωτικό, στο μέτρο που συνδέεται με την οργάνωση του, και λειτουργικό, στο μέτρο που συνδέεται με τη λειτουργία του.

Το πρώτο δεν είναι διαρκές και σ' αυτό εντάσσονται, ενδεικτικά αναφερόμενα, η πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών και η κατάρτιση των Κανονισμών. Το δεύτερο είναι διαρκές και σ' αυτό εντάσσονται τα λοιπά, όπως η παροχή και υποστήριξη των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

δ. Ο Ο.ΜΕ.Δ. παρέχει τις υπηρεσίες του στους ενδιαφερομένους, υλοποιεί το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και δημοσιοποιεί και διανέμει τα αποτελέσματα των ερευνών του στους ενδιαφερομένους δωρεάν, χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση τους.

ε. Κατά το 2011 το έργο που επιτελέστηκε υπαγορεύθηκε αφενός από τις ανάγκες προσαρμογής της οργάνωσης και λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. στα νέα νομοθετικά δεδομένα²⁹ και αφετέρου από τη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας και των λοιπών έργων που επιτελεί ο Ο.ΜΕ.Δ..

Το έργο αυτό συνίσταται στα ακόλουθα:

- (α) Την πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών.
- (β) Την κατάρτιση νέων Κανονισμών
- (γ) Την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας από τους Μεσολαβητές και Διαιτητές.
- (δ) Την οργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος εκπαίδευσης των Μεσολαβητών και των Διαιτητών.

²⁹ Άρθρα 14 έως και 17 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 14 ν.3899/1990.

(ε) Την έρευνα στο πεδίο της νομολογίας και της αρθρογραφίας (βλ. παρ. V 1, 2), της κωδικοποίησης των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας (βλ. παρ. VI 1.2), της παρακολούθησης των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας (βλ. παρ. VI 1.1, 1.3, 1.4).

B.1. Το οργανωτικό έργο κατά το έτος 2011

Το Δ.Σ., που συστήθηκε με βάση τις διατάξεις που αναφέρθηκαν στην παρ. Α.2., συγκροτήθηκε σε σώμα στις 4.3.2011 και ανέλαβε τα καθήκοντα του στις 18.3.2011. Ενόψει των νομοθετικών μεταβολών που προαναφέρθηκαν σε σχέση με την οργάνωση του Ο.ΜΕ.Δ., τη σύσταση δύο διακριτών Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών και τη νομοθετική λήξη της θητείας των Μεσολαβητών και Διαιτητών που απασχολούνταν τότε, κατέστησαν απολύτως αναγκαίες ως πρώτες ενέργειες του η πρόσληψη νέων Μεσολαβητών και Διαιτητών και η αναμόρφωση των Κανονισμών που ισχύουν στον Ο.ΜΕ.Δ. και επηρεάζονται από τη νέα νομοθεσία.

I. Πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.8 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές αποτελούν δύο αυτοτελή ειδικά σώματα, ο ανώτατος αριθμός θέσεων Μεσολαβητών και Διαιτητών για όλη τη χώρα είναι τριάντα οκτώ (38) εκ των οποίων δώδεκα (12) είναι Διαιτητές, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ανάλογα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες μπορεί να αυξομειώνεται ο αριθμός κάθε σώματος, χωρίς υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των τριάντα οκτώ (38) θέσεων.

Το Δ.Σ. καθόρισε τον αριθμό των νέων Μεσολαβητών σε 14 και των νέων Διαιτητών σε 12. Ο καθορισμός των Μεσολαβητών σε 14 ορίστηκε μετά από εκτίμηση του αριθμού των υποθέσεων που αναμενόταν να προκύψουν και ο αριθμός των Διαιτητών σε 12 ορίστηκε, επειδή κρίθηκε αναγκαίος για να καλυφθεί η περίπτωση της ανάδειξης Επιτροπής Διαιτησίας (άρθρο 16 παρ.4 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010). Ενόψει αυτών δεν εξαντλήθηκε ο αριθμός των 38 Μεσολαβητών και Διαιτητών που προβλέπει ως ανώτατο όριο ο νόμος.

Η δημοσιοποίηση της πρόσκλησης ενδιαφέροντος για την πρόσληψη των νέων Μεσολαβητών και Διαιτητών και οι σχετικές διαδικασίες άρχισαν αμέσως με τη δημοσίευση προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος στις 4 Απριλίου 2011 και συνεχίσθηκαν με την υποβολή αιτήσεων που ολοκληρώθηκε στις 6 Μαΐου 2011. Ακολούθησαν συνεντεύξεις των υποψηφίων από το Δ.Σ. και οι διαδικασίες επιλογής ολοκληρώθηκαν τέλη Ιουλίου 2011, οπότε επιλέχθηκε το σύνολο των νέων Μεσολαβητών και εννέα (9) νέοι Διαιτητές. Αμέσως, ακολούθησε νέα προκήρυξη για την επιλογή των υπολοίπων τριών (3) Διαιτητών. Οι συνεντεύξεις με τους νέους υποψηφίους, η διαδικασία επιλογής μεταξύ αυτών και η πρόσληψη τους ολοκληρώθηκε στις αρχές Οκτωβρίου 2011.

Τόσο οι μεσολαβητές όσο και οι διαιτητές επιλέχτηκαν ομοφώνως από τα επτά (7) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως ορίζει ο νόμος, και οι προσληφθέντες αποτελούν, αντιστοίχως, τα μέλη του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών.

Τα νέα μέλη του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών ανέλαβαν τα καθήκοντα τους την 1 Νοεμβρίου 2011.

Π. Η κατάρτιση νέων Κανονισμών

Στον Ο.ΜΕ.Δ., με βάση το άρθρο 18 παρ. 2 ν.1876/1990, καταρτίστηκαν ο «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας» (υπ.απ. 94227 / 1991), ο «Κανονισμός Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας» (υπ.απ. 12636/2001), ο «Κανονισμός Προσωπικού του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας» (υπ.απ. 12964 / 1993) και ο «Κανονισμός προμηθειών, αμοιβών και λοιπών δαπανών και γενικά διαχείρισης των πόρων του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας». Ισχύει, επίσης το Π.Δ. 198/1990 "Λειτουργία και αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ.».

Οι νομοθετικές μεταβολές που αναφέρθηκαν στην παράγραφο Α.2., και αφορούν στον νομοθετικό καθορισμό του σκοπού του Ο.ΜΕ.Δ. και των κύριων μέσων για την επίτευξη του, στην οργάνωση και λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ., στην οργάνωση και λειτουργία του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών αναγκαίο έργο άμεσης προτεραιότητας την κατάρτιση νέων Κανονισμών για την Οργάνωση και Λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ., για το καθεστώς των Μεσολαβητών και την κατάρτιση σχεδίου για την έκδοση νέου π.δ. για τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ.. Το Δ.Σ. έκρινε, επίσης, αναγκαία την κατάρτιση κανονισμού για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Ο.ΜΕ.Δ..

Ενόψει αυτών, αναδιαμορφώθηκαν ο «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας» και ο «Κανονισμός Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας», καταρτίστηκε «Κανονισμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας», οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.2 ν.1876/1990 που προαναφέρθηκε, κατατέθηκαν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προκειμένου να δημοσιευθούν στην ΕτΚ με απόφαση του Υπουργού και αναμένεται η δημοσίευσή τους. Επίσης, διατυπώθηκε σχέδιο π.δ. για τη «Λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας» και υποβλήθηκε αρμοδίως για την έκδοση νέου π.δ. και αναμένεται η έκδοσή του.

B.2. Το λειτουργικό έργο κατά το έτος 2011

Το λειτουργικό έργο εκτείνεται πρωτίστως στην παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας και, επίσης, στην εκπαιδευτική δραστηριότητα, στην έρευνα, στην τήρηση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, στις εκδόσεις.

III. Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας

α. Το σημαντικότερο έργο του Ο.ΜΕ.Δ. αποτελεί η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

Η παροχή των υπηρεσιών αυτών γίνεται μόνο μετά από την υποβολή αίτησης των ενδιαφερομένων και χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των μερών.

Ειδικότερα:

(α) Υπηρεσίες μεσολάβησης παρέχονται με βάση το άρθρο 15 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, για τη ρύθμιση με κατάρτιση σ.σ.ε. των θεμάτων που ορίζονται κυρίως στο άρθρο 2 ν.1876/1990. Στο παρόν οι υπηρεσίες αυτές προσδιορίζονται ως «μεσολάβηση ν.1876/1990».

(β) Υπηρεσίες διαιτησίας παρέχονται με βάση το άρθρο 16 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, για τη ρύθμιση με την έκδοση δ.α. των θεμάτων που ορίζονται στο ίδιο άρθρο.

(γ) Υπηρεσίες μεσολάβησης για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας παρέχονται με βάση το άρθρο 21 παρ.8 ν.1264/1982, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 ν.2224/1994.

(δ) Υπηρεσίες μεσολάβησης κατά τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου παρέχονται με βάση το άρθρο 3 ν.2224/1994.

β. Όπως αναφέρθηκε, στις 30.3.2011 επήλθε νομοθετική λήξη της θητείας των Μεσολαβητών και Διαιτητών που απασχολούνταν μέχρι τότε στον Ο.ΜΕ.Δ. και αμέσως, τον Απρίλιο 2011, άρχισε η διαδικασία επιλογής και πρόσληψης νέων Μεσολαβητών και Διαιτητών, η οποία ολοκληρώθηκε στο τέλος του Ιουλίου 2011, εκτός αυτής τριών (3) Διαιτητών, η οποία ολοκληρώθηκε στις αρχές Οκτωβρίου 2011. Όπως αναφέρθηκε, επίσης, στις 5.8.2011 παρατάθηκε η διακοπείσα θητεία των παλαιών Μεσολαβητών και Διαιτητών μέχρι 30.10.2011. Συνέπεια τούτων είναι ότι, κατά το έτος 2011 υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας δεν παρασχέθηκαν κατά το διάστημα από 1.4 έως 30.7.2011. Δεν παρασχέθηκαν, επίσης, όπως κάθε χρόνο, τον Αύγουστο 2011. Ωστόσο στο διάστημα αυτό συνεχίστηκε η υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους, και αντίστοιχα παραλαβή τούτων, για παροχή υπηρεσιών, γεγονός που υπογραμμίζει την πραγματική ανάγκη των ενδιαφερομένων για τη λήψη τούτων.

γ. Συνέπεια όσων προαναφέρθηκαν και λόγω της νομοθετικής παράτασης της θητείας των μελών του παλαιού ενιαίου Σώματος Μεσολαβητών-Διαιτητών, οι υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας παρασχέθηκαν από διαφορετικής σύνθεσης Σώματα Μεσολαβητών και Διαιτητών κατά τη διάρκεια του έτους 2011. Από 1.1 - 30.3.2011 οι υπηρεσίες παρασχέθηκαν από τα μέλη του τότε ενιαίου Σώματος Μεσολαβητών – Διαιτητών, από 1.9 – 30.10.2011 παρασχέθηκαν από τα μέλη του ενιαίου αυτού Σώματος που προσλήφθηκαν εκ νέου με τις διαδικασίες πρόσληψης του έτους 2011 και από εκείνα που δεν επαναπροσλήφθηκαν, αλλά η θητεία τους είχε παραταθεί νομοθετικά μέχρι 30.10.2011. Τέλος, από 1.11 έως 31.12.2011 παρασχέθηκαν από τα μέλη των νέων Σωμάτων, του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών, που προσλήφθηκαν το έτος 2011.

δ. Παρακάτω παρατίθενται ποσοτικά στοιχεία του έτους 2011 για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στο μέτρο που κρίθηκε ότι αποτυπώνουν επαρκώς το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. στον τομέα αυτό.

Προηγούνται τα στοιχεία που αναφέρονται στις αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2011 και ακολουθούν αυτά που αναφέρονται στις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το ίδιο έτος, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υποθέσεις για τις οποίες η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2010, αλλά ο χειρισμός τους συνεχίστηκε κατά το έτος 2011. Ακολουθούν τα στοιχεία που αναφέρονται στις συλλογικές ρυθμίσεις, τόσο στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας όσο και στις διαιτητικές αποφάσεις, που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το ίδιο έτος.

Η διάρθρωση των στοιχείων με τον τρόπο αυτό έχει σκοπό να αποτυπώσει αναλυτικά τη ροή των υποθέσεων στον Ο.ΜΕ.Δ., την πορεία και την εξέλιξη τους στη διάρκεια του έτους 2011.

ε. Την παράθεση των στοιχείων ακολουθούν συμπεράσματα ως μια πρώτη αξιολόγηση τους, η οποία περισσότερο αποσαφηνίζει την εικόνα που παρέχουν αυτά, παρά αποτελεί σε βάθος εκτίμηση τους.

Η ουσιαστική και σε βάθος αξιολόγηση των στοιχείων είναι σκόπιμο και αναγκαίο να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας, η οποία θα εντοπίσει και θα συνεκτιμήσει όλο το φάσμα των αιτιών που επέδρασαν στη διαμόρφωση τους, τις επιπτώσεις τους γενικά στις εργασιακές σχέσεις και στο οικονομικό πεδίο, αλλά και κατά κλάδο, επάγγελμα, περιοχή, τομέα και επιχείρηση. Τα ίδια στοιχεία μπορούν, βεβαίως, να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας για περισσότερα θέματα, όπως, π.χ., στη συμβολή τους στην αύξηση της ρύθμισης των όρων εργασίας με ατομικές συμβάσεις εργασίας, στη συνάρτηση της οικονομικής δραστηριότητας κάθε γεωγραφικής περιοχής με τις συλλογικές ρυθμίσεις τοπικής ισχύος κλπ.

Μια πρώτη και προφανής διαπίστωση είναι ο αισθητά μειωμένος αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, γεγονός που εξηγείται από όσα παρατέθηκαν για τα οικονομικά και νομικά δεδομένα του έτους 2011 (παρ. Α.1, Α.2). Σημαντικό παράγοντα που εξηγεί τον μειωμένο αριθμό των αιτήσεων αποτελεί, ιδίως, το ότι ουσιαστικά αποκλείστηκε για τους εργαζομένους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα η δυνατότητα ρύθμισης των αποδοχών τους με συλλογικές ρυθμίσεις και συνακόλουθα η δυνατότητα προσφυγής τους σε υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας. Η υποβολή μίας (1) αίτησης μεσολάβησης από το δημόσιο τομέα, δύο (2) αιτήσεων μεσολάβησης και μιας αίτησης διαιτησίας από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά το 2011 (βλ. Πίνακα 7), αποτελούν απόδειξη τούτου.

Πλέον τούτου, αξιολογείται ότι τα οικονομικά και νομικά δεδομένα του έτους 2011, που αναφέρθηκαν παραπάνω, επηρέασαν αποτρεπτικά τους εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα στην επιλογή τους να προσφύγουν στις υπηρεσίες μεσολάβησης και, ιδίως, διαιτησίας, όπως προκύπτει από τον αισθητά μειωμένο αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2011 σε σχέση με τα δεδομένα των ετών 2009 και 2010 (βλ. Πίνακες 7 και 13).

στ. Εκτός των ποσοτικών στοιχείων που παρατίθενται, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι στις συλλογικές ρυθμίσεις, συλλογικές συμβάσεις εργασίας και διαιτητικές αποφάσεις, που καταρτίστηκαν μετά από προσφυγή στη μεσολάβηση και τη διαιτησία, οι αυξήσεις των αποδοχών που χορηγήθηκαν είτε είναι μηδενικές, είτε περιορίζονται στα όρια του ευρωπαϊκού πληθωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 51 ν.3871/2010 και το άρθρο 3 της ΕΓΣΣΕ των ετών 2010-2012.

ζ. Συνοπτικά αναφέρεται ότι κατά το έτος 2011:

ζ.1. Υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 91 συνολικά αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών και ειδικότερα:

- (α) 44 αιτήσεις για υπηρεσίες μεσολάβησης κατά το ν.1876/1990 (του λοιπού αναφερόμενες ως αιτήσεις «μεσολάβησης ν.1876/1990» και αντίστοιχα γίνεται αναφορά σε υποθέσεις «μεσολάβησης ν.1876/1990»),
- (β) 29 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας,
- (γ) 3 αιτήσεις για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας,
- (δ) 15 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

ζ.2. Οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν 46 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, 35 υποθέσεις διαιτησίας, 3 υποθέσεις καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και 15 υποθέσεις διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου, στις οποίες περιλαμβάνονται και υποθέσεις για τις οποίες η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2010.

ζ.3. Καταρτίστηκαν 13 συλλογικές συμβάσεις εργασίας και εκδόθηκαν 28 διαιτητικές αποφάσεις,

ζ.4. Την 1.1.2012 παρέμεναν εκκρεμείς 9 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, 5 υποθέσεις διαιτησίας, 1 υπόθεση καθορισμού προσωπικού ασφαλείας.

η. *Αναλυτικά τα στοιχεία που αφορούν την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας έχουν ως ακολούθως:*

1. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2011

1.1. Ο αριθμός των αιτήσεων

Κατά το έτος 2011 υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 91 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990, διαιτησίας, καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου.

1.2. Το αντικείμενο των αιτήσεων

Ως προς το αντικείμενό τους, οι αιτήσεις αφορούν:

- (α) οι 44 την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990, από τις οποίες 2 για κατάρτιση ειδικών επιχειρησιακών σ.σ.ε. (παρ. 5Α του άρθρου 3 του ν.1876/1990, η οποία είχε προστεθεί με άρθρο 13 του ν. 3899/2010 και καταργήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4024/2011),
- (β) οι 29 την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας,
- (γ) οι 3 τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας,
- (δ) οι 15 τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Πίνακας 3	
αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2011	
μεσολάβηση ν.1876/1990	44
διαιτησία	29
προσωπικό ασφαλείας	3
δημόσιος διάλογος	15
Σύνολο	91

1.3. Η κατανομή των αιτήσεων στη διάρκεια του έτους

Οι αιτήσεις κατανέμονται στις τρεις περιόδους του 2011, που προαναφέρθηκαν, ως εξής:

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1 έως 30.3.2011 υποβλήθηκαν συνολικά 29 αιτήσεις, από τις οποίες 10 αφορούν υπηρεσίες μεσολάβησης ν.1876/1990, 10 αφορούν υπηρεσίες διαιτησίας και 9 αφορούν τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Κατά το χρονικό διάστημα από 31.3 έως 30.8.2011 υποβλήθηκαν συνολικά 25 αιτήσεις, ήτοι ποσοστό 27,47%, από τις οποίες οι 19 αφορούν υπηρεσίες μεσολάβησης ν.1876/1990, οι 5 αφορούν υπηρεσίες διαιτησίας, οι 2 αφορούν τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας και η 1 αφορά τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Κατά το χρονικό διάστημα από 1.9 έως 31.12.2011 υποβλήθηκαν συνολικά 35 αιτήσεις, από τις οποίες οι 15, ήτοι ποσοστό 42,85%, αφορούν υπηρεσίες μεσολάβησης ν.1876/1990, οι 14, ήτοι ποσοστό 40,00%, αφορούν υπηρεσίες διαιτησίας, η 1, ήτοι ποσοστό 2,85%, αφορά τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας και οι 5, ήτοι ποσοστό 14,28%, αφορούν τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Η υποβολή αιτήσεων κατά το διάστημα 1.4 – 30.7.2011, κατά το οποίο ήταν αντικειμενική και γνωστή η αδυναμία παροχής υπηρεσιών, υποδηλώνει, όπως προαναφέρθηκε, την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης των υπηρεσιών που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ..

Πίνακας 4				
χρονική κατανομή των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2011				
	1.1-30.3	31.3-30.8	1.9-31.12	1.1-31.12
μεσολάβηση ν.1876/1990	10	19	15	44
διαιτησία	10	5	14	29
προσωπικό ασφαλείας	-0-	2	1	3
δημόσιος διάλογος	9	1	5	15
σύνολο	29	27	35	91

1.4. Το μέρος που είχε την πρωτοβουλία προσφυγής στον Ο.ΜΕ.Δ.

Ως προς το μέρος που είχε την πρωτοβουλία για την υποβολή των 91 αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2011 (βλ. Πίνακα 3), από την πλευρά των εργαζομένων υποβλήθηκαν οι 84, ήτοι ποσοστό 92,30%, από την πλευρά των εργοδοτών υποβλήθηκαν οι 7, ήτοι ποσοστό 7,69%, και από κοινού καμία.

Α. Σε σχέση με τις 44 αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990:

- (α) οι 39 υποβλήθηκαν από πλευράς των εργαζομένων, ήτοι ποσοστό 88,63%,
- (β) οι 5 υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργοδοτών, ήτοι ποσοστό 11,36%, και οι 2 από αυτές αφορούσαν την κατάρτιση ειδικών επιχειρησιακών σ.σ.ε. της παρ. 5Α του

άρθρου 3 του ν.1876/1990, η οποία είχε προστεθεί με άρθρο 13 του ν. 3899/2010 και καταργήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4024/2011.

(γ) δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις από κοινού.

Β. Σε σχέση με τις 29 αιτήσεις για διαιτησία, όλες υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργαζομένων.

Γ. Σε σχέση με τις 3 αιτήσεις για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, η μία υποβλήθηκε από την πλευρά των εργαζομένων (33,33%) και οι 2 από την πλευρά των εργοδοτών (66,66%).

Δ. Το σύνολο των αιτήσεων για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου υποβλήθηκε από την πλευρά των εργαζομένων.

Πίνακας 5				
μέρος που είχε την πρωτοβουλία υποβολής των αιτήσεων το έτος 2011				
A.	Μεσολάβηση ν.1876/1990	Διαιτησία	Σύνολο	
από πλευράς εργαζομένων	39	29	68	
κλαδική	11	12	23	
ομοιοεπαγγελματική	12	8	20	
επιχειρησιακή	16	9	23	
από πλευράς εργοδοτών	5	-0-	5	
κλαδική	-0-	-0-	-0-	
ομοιοεπαγγελματική	-0-	-0-	-0-	
επιχειρησιακή	5	-0-	5	
κοινή προσφυγή	-0-	-0-	-0-	
κλαδική	-0-	-0-	-0-	
ομοιοεπαγγελματική	-0-	-0-	-0-	
επιχειρησιακή	-0-	-0-	-0-	
σύνολο	44	29	73	
B.	προσωπικό ασφαλείας	δημόσιος διάλογος	σύνολο	
από πλευράς εργαζομένων	1	15	16	
από πλευράς εργοδοτών	2	-0-	2	
κοινή προσφυγή	-0-	-0-	-0-	
σύνολο	3	15	18	

1.5. Ειδικότερα ως προς τις αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία

Οι συνολικά 73 αιτήσεις που υποβλήθηκαν για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας κατατάσσονται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: (α) το είδος της συλλογικής ρύθμισης την οποία επιδιώκουν, (β) τον τομέα

στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και (γ) τη γεωγραφική περιοχή την οποία θα καλύψουν οι ρυθμίσεις αυτές.

1.5.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος της συλλογικής ρύθμισης την οποία επιδιώκουν

Ως προς το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται με τις αιτήσεις αυτές ισχύουν τα ακόλουθα:

Επί του συνόλου των 73 αιτήσεων για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας, οι 23, ήτοι ποσοστό 31,50%, αφορούσαν κλαδικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι 20, ήτοι ποσοστό 27,39% αφορούσαν ομοιοεπαγγελματικές και οι 30, ήτοι ποσοστό 41,09% αφορούσαν επιχειρησιακές.

Ειδικότερα:

(α) Από τις 44 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 11, ήτοι ποσοστό 25,00%, αφορούν κλαδικές σ.σ.ε., οι 12, ήτοι ποσοστό 27,27% αφορούσαν σε ομοιοεπαγγελματικές, οι 21, ήτοι ποσοστό 47,72% αφορούσαν σε επιχειρησιακές.

(β) Από τις 29 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, οι 12, ήτοι ποσοστό 41,37% αφορούσαν σε κλαδικές δ.α., οι 8, ήτοι ποσοστό 27,58%, αφορούσαν σε ομοιοεπαγγελματικές, οι 9, ήτοι ποσοστό 31,03%, αφορούσαν σε επιχειρησιακές.

Πίνακας 6			
Είδος συλλογικών ρυθμίσεων στο οποίο αφορούν οι αιτήσεις (έτους 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	11	12	23
ομοιοεπαγγελματικές	12	8	20
επιχειρησιακές	21	9	30
σύνολο	44	29	73

1.5.2. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα στον οποίο αφορούν οι συλλογικές ρυθμίσεις

Επί του συνόλου των 73 αιτήσεων που υποβλήθηκαν για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας, οι 69, ήτοι ποσοστό 94,52%, υποβλήθηκαν από ενδιαφερομένους του ιδιωτικού τομέα, η 1, ήτοι ποσοστό 1,36% από το δημόσιο τομέα, οι 3, ήτοι ποσοστό 4,10% υποβλήθηκαν από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ειδικότερα:

(α) Από τις 44 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 41, ήτοι ποσοστό 93,18%, προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, η 1, ήτοι ποσοστό 2,27%, από τον δημόσιο και οι 2, ήτοι ποσοστό 4,54%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

(β) Από τις 29 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, οι 28, ήτοι ποσοστό 96,55%, προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, καμία από τον δημόσιο και η 1, ήτοι ποσοστό 3,44%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 7			
τομέας στον οποίο αφορούν οι αιτήσεις (έτους 2011)			
	αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990	αιτήσεις διαίτησίας	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	41	28	69
δημόσιος τομέας	1	0	1
ευρύτερος δημόσιος τομέας	2	1	3
σύνολο	44	29	73

1.5.3. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή που θα καλύψουν οι συλλογικές ρυθμίσεις

Επί του συνόλου των 73 αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2011 για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαίτησίας, οι 36, ήτοι ποσοστό 49,31%, αφορούν συλλογικές ρυθμίσεις για όλη τη χώρα και οι 37, ήτοι ποσοστό 50,69%, συλλογικές ρυθμίσεις που αφορούν συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Στο Ν.Αττικής αφορούν οι 18, ήτοι ποσοστό 24,65%, προφανώς λόγω της πυκνότητας της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή, και ακολουθούν η Μακεδονία με 5 συλλογικές ρυθμίσεις, ήτοι ποσοστό 6,85%, η Κρήτη με 4, ήτοι ποσοστό 5,48%, η Πελοπόννησος με 3, ήτοι ποσοστό 4,11%, η Εύβοια και η Κέρκυρα με 2 συλλογικές ρυθμίσεις ανά περιοχή, ήτοι ποσοστό 2,74 ανά περιοχή, η Ήπειρος, η Θεσσαλία και η Στερεά Ελλάδα με 1 συλλογική ρύθμιση ανά περιοχή, ήτοι ποσοστό 1,37% ανά περιοχή.

Η κατάταξη των αιτήσεων με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 8			
κατανομή αιτήσεων κατά γεωγραφική περιοχή (έτους 2011)			
	για μεσολάβηση ν.1876/1990	για διαιτησία	σύνολο
Αττική	11	7	18
Μακεδονία	3	2	5
Δωδεκάνησα	-0-	-0-	-0-
Εύβοια	1	1	2
Ήπειρος	1	-0-	1
Θεσσαλία	1	-0-	1
Θράκη	-0-	-0-	-0-
Κέρκυρα	1	1	2
Κρήτη	3	1	4
Κυκλάδες	-0-	-0-	-0-
Πελοπόννησος	3	-0-	3
Στερεά Ελλάδα	-0-	1	1
Όλη η χώρα	20	16	36
Σύνολο	44	29	73

1.6. Η εξέλιξη των αιτήσεων

Ως προς την εξέλιξη των αιτήσεων που υποβλήθηκαν ισχύουν τα ακόλουθα:

Από τις συνολικώς 91 αιτήσεις, οι 4, ήτοι ποσοστό 4,39%, τέθηκαν στο αρχείο.

Ειδικότερα:

(α) Από τις 44 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 3, ήτοι ποσοστό 6,81%, τέθηκαν στο αρχείο, και στις λοιπές, ήτοι σε ποσοστό 95,46%, παρασχέθηκαν υπηρεσίες.

(β) Από τις 29 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, παρασχέθηκαν υπηρεσίες σε όλες.

(γ) Από τις 3 αιτήσεις για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, στις 2, ήτοι σε ποσοστό 66,66%, παρασχέθηκαν υπηρεσίες και 1, που υποβλήθηκε στις 23.12.2011, ήταν εκκρεμής την 1.1.2012.

(δ) Από τις 15 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, οι 2, ήτοι ποσοστό 13,33%, τέθηκαν στο αρχείο, και στις 13, ήτοι σε ποσοστό 86,66%, παρασχέθηκαν υπηρεσίες.

Πίνακας 9 εξέλιξη των αιτήσεων (έτους 2011)		
	υποβλήθηκαν	τέθηκαν στο αρχείο
μεσολάβηση ν.1876/1990	44	2
διαιτησία	29	-0-
προσωπικό ασφαλείας	3	-0-
δημόσιος διάλογος	15	2
σύνολο	91	4

1.7. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Το ενδιαφέρον των κοινωνικών εταίρων για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας διατηρήθηκε κατά το έτος 2011, αν και αισθητά μειωμένο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (βλ. Πίνακα 2),

(β) Η αντικειμενική και γνωστή στους κοινωνικούς εταίρους αδυναμία για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στο διάστημα 31.3.2011 έως 30.7.2011, δεν ανέκοψε την προσφυγή στις υπηρεσίες αυτές. Στο διάστημα αυτό υποβλήθηκε περίπου το 1/3 των αιτήσεων όλου του έτους και γενικά η υποβολή αιτήσεων κατανέμεται περίπου ισομερώς στις τρεις χρονικές περιόδους (1.1-30.3, 31.3-30.8, 1.9-31.12) (βλ. Πίνακα 4). Ειδικά, οι αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 που υποβλήθηκαν στο διάστημα 31.3 – 30.8 ήταν περισσότερες (βλ. Πίνακα 4).

(γ) Η προσφυγή, τόσο για υπηρεσίες μεσολάβησης όσο και για υπηρεσίες διαιτησίας, στις περισσότερες περιπτώσεις έγινε από την πλευρά των εργαζομένων (βλ. Πίνακα 5).

(δ) Οι περισσότερες αιτήσεις προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ είναι ελάχιστες αυτές που προέρχονται από τον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, προφανώς λόγω των νομοθετικών ρυθμίσεων που μετέβαλε τον τρόπο καθορισμού των αποδοχών των εργαζομένων στους τομείς αυτούς (βλ. Πίνακα 7).

(ε) Οι περισσότερες αιτήσεις επιδιώκουν τη δημιουργία επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων, ακολουθούν οι αιτήσεις για κλαδικές και έπονται αυτές για ομοιοεπαγγελματικές.

(στ) Σε σχέση με τις αιτήσεις που σκοπεύουν στη δημιουργία συλλογικών ρυθμίσεων που θα εφαρμοσθούν σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι περισσότερες αιτήσεις αφορούν ρυθμίσεις για το σύνολο της χώρας και ακολουθεί ο Ν. Αττικής, προφανώς λόγω της πυκνότητας που εμφανίζει η οικονομική δραστηριότητα στην

περιοχή. Είναι εμφανώς λιγότερες οι αιτήσεις για ρυθμίσεις που θα εφαρμοσθούν στη Μακεδονία, την Κρήτη και την Πελοπόννησο, καμία αίτηση αφορούσε τα Δωδεκάνησα, τη Θράκη και τις Κυκλάδες, ενώ είναι ελάχιστες αυτές που αφορούν ρυθμίσεις που θα εφαρμοσθούν στις υπόλοιπες περιοχές. (βλ. Πίνακα 8).

(ζ) Ελάχιστες από τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν τέθηκαν στο αρχείο και η θέση τους στο αρχείο οφείλεται στους ίδιους τους ενδιαφερομένους (βλ. Πίνακα 9). Ιδιαίτερα σε σχέση με τις αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 τέθηκαν στο αρχείο μόνο οι αιτήσεις για ειδικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις.

2. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας του έτους 2011

Οι υποθέσεις μεσολάβησης του ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011 εισήλθαν με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά το ίδιο έτος, οι οποίες αναφέρθηκαν αμέσως παραπάνω, αλλά και με αιτήσεις που είχαν υποβληθεί το έτος 2010 και οι αντίστοιχες υποθέσεις δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι 31.12.2010.

Τα ποσοτικά στοιχεία που αφορούν, επομένως, τις υποθέσεις που τελικώς χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011 προκύπτουν από το σύνολο των στοιχείων αυτών.

Ακολουθεί η παράθεση των στοιχείων που αφορούν τις υποθέσεις για τις οποίες η αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2011, των στοιχείων που αφορούν τις υποθέσεις για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2010 και στη συνέχεια παρατίθενται αθροιστικά τα στοιχεία για το σύνολο των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το 2011.

2.1. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2011.

2.1.1. Ο αριθμός των υποθέσεων

Κατά το 2011 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν 70 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το 2011. Από αυτές οι 41, ήτοι ποσοστό 58,57%, ήταν υποθέσεις μεσολάβησης και οι 29, ήτοι ποσοστό 41,43%, υποθέσεις διαιτησίας.

2.1.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

2.1.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Σε σχέση με το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται οι υποθέσεις κατανέμονται ως εξής:

Από τις συνολικά 70 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 27, ήτοι ποσοστό 38,57%, σε κατάρτιση κλαδικών σκοπεύουν οι 23, ήτοι ποσοστό 32,85% και σε ομοιοεπαγγελματικές οι 20, ήτοι ποσοστό 28,57%.

Πίνακας 10			
κατάταξη υποθέσεων κατά είδος (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διατησία	σύνολο
κλαδικές	11	12	23
εθνικές	9	9	18
τοπικές	2	3	5
ομοιοεπαγγελματικές	12	8	20
εθνικές	6	7	13
τοπικές	6	1	7
επιχειρησιακές	18	9	27
Σύνολο	41	29	70

2.1.2.2. Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές (άρθρο 3 παρ.1 στοιχεία β, δ, ε ν.1876/1990). Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 43, από τις οποίες οι 31, ήτοι ποσοστό 72,09%, εθνικές και οι 12, ήτοι ποσοστό 27,90%, τοπικές. Από τις 31 εθνικές οι 18, ήτοι ποσοστό 58,06% των εθνικών, ήταν κλαδικές και οι 13, ήτοι ποσοστό 41,93% των εθνικών, ομοιοεπαγγελματικές. Από τις 12 τοπικές, οι 5, ήτοι ποσοστό 41,66% των τοπικών, ήταν κλαδικές και 7, ήτοι ποσοστό 58,33% των τοπικών, ήταν ομοιοεπαγγελματικές.

Πίνακας 11			
κατάταξη υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
εθνικές	15	16	31
κλαδικές	9	9	18
ομοιοεπαγγελματικές	6	7	13
τοπικές	8	4	12
κλαδικές	2	3	5
ομοιοεπαγγελματικές	6	1	7
Σύνολο	23	20	43

2.1.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Συγκεκριμένα, επί των συνολικώς 70 υποθέσεων, οι 67, ήτοι ποσοστό 95,71%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, η 1, ήτοι ποσοστό 1,42%, στον δημόσιο τομέα και οι 2, ήτοι ποσοστό 2,85% στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ειδικότερα:

(α) Από τις 41 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, οι 39, ήτοι ποσοστό 95,12% προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, η 1, ήτοι ποσοστό 2,43%, από τον δημόσιο τομέα και οι 2, ήτοι ποσοστό 4,87%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

(β) Από τις 29 υποθέσεις διαιτησίας, οι 28, ήτοι ποσοστό 96,55%, προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, καμία από τον δημόσιο και 1, ήτοι ποσοστό 3,44%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 12			
κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	39	28	67
δημόσιος τομέας	1	-0-	1
ευρύτερος δημόσιος τομέας	1	1	2
σύνολο	41	29	70

Τα στοιχεία εκτιμάται ότι αποτυπώνουν ιδίως τις επιπτώσεις που επέφερε το νέο νομοθετικό καθεστώς, που αναφέρθηκε παραπάνω, στην προσφυγή των εργαζομένων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ., ιδίως, εάν ληφθεί υπόψη ότι τα αντίστοιχα στοιχεία στα αμέσως προηγούμενα έτη 2009 και 2010 είχαν ως εξής:

Πίνακας 13								
κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα (ετών 2009, 2010)								
	2009				2010			
	μεσολάβηση v.1876/1990		διαιτησία		μεσολάβηση v.1876/1990		διαιτησία	
ιδιωτικός τομέας	106	79,10%	56	75,67%	115	82,73%	55	83,33%
δημόσιος τομέας	19	14,17%	16	21,62%	14	10,07%	6	9,09%
ευρύτερος δημόσιος τομέας	9	6,71%	2	2,70%	10	7,19%	5	7,57%
σύνολο	134	100%	74	100%	139	100%	66	100%

2.1.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 70 υποθέσεις, προκύπτει ότι οι μισές (50%) από αυτές καλύπτουν το σύνολο της χώρας. Από τις υπόλοιπες στο Ν.Αττικής αφορούν οι 17, ήτοι ποσοστό 24,28%, στη Μακεδονία οι 5, ήτοι ποσοστό 7,14%, στην Κρήτη και στην Πελοπόννησο ανά 3, ήτοι ποσοστό 4,28% ανά περιοχή, στην Εύβοια και στην Κέρκυρα ανά 2, ήτοι ποσοστό 2,85% ανά περιοχή, στην Ήπειρο, στη Θεσσαλία και στη Στερεά Ελλάδα ανά 1, ήτοι ποσοστό 1,42% ανά περιοχή, και καμία στα Δωδεκάνησα, στη Θράκη και στις Κυκλάδες. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 14	
κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή (αιτήσεις 2011)	
Αττική	17
Μακεδονία	5
Δωδεκάνησα	-0-
Εύβοια	2
Ήπειρος	1
Θεσσαλία	1
Θράκη	-0-
Κέρκυρα	2
Κρήτη	3
Κυκλάδες	-0-
Πελοπόννησος	3
Στερεά Ελλάδα	1
Όλη η χώρα	35
Σύνολο	70

2.1.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγεται ότι τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην παράγραφο 1.7, και αφορούν τις αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία που υποβλήθηκαν το έτος 2011, ισχύουν και για τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. με βάση τις αιτήσεις αυτές. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 9, από τις αιτήσεις αυτές τέθηκαν στο αρχείο μόνο 2 αιτήσεις για μεσολάβηση, οι οποίες αφορούσαν την κατάρτιση ειδικών επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Με το δεδομένο αυτό οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν εξελίχθηκαν σε χειρισμό υποθέσεων με τα ίδια στοιχεία και χαρακτηριστικά που είχαν οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά το έτος αυτό.

Όπως προκύπτει από όσα παρατίθενται παρακάτω στην παράγραφο 3, τα στοιχεία και τα συμπεράσματα διαφοροποιούνται όσον αφορά στις συλλογικές ρυθμίσεις που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011, επειδή αφενός οι υποθέσεις που συνολικώς χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011 συμπεριλαμβάνουν και αυτές που είχαν εισαχθεί με αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2010 και ήταν εκκρεμείς την 1.1.2011, και αφετέρου όλες οι υποθέσεις δεν κατέληξαν σε κατάρτιση συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή σε έκδοση διαιτητικών αποφάσεων, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 23.

2.2. Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. για τις οποίες οι αντίστοιχες αιτήσεις είχαν υποβληθεί το έτος 2010

2.2.1. Ο αριθμός των υποθέσεων

Την 1.1.2011 ήταν εκκρεμείς 11 υποθέσεις για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2010. Από αυτές οι 5, ήτοι ποσοστό 45,45%, ήταν υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και 6, ήτοι ποσοστό 54,55% ήταν υποθέσεις διαιτησίας.

2.2.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

2.2.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Σε σχέση με το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται οι υποθέσεις κατανέμονται ως εξής:

Από τις συνολικά 11 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 5, ήτοι ποσοστό 45,45%, σε κατάρτιση κλαδικών σκοπεύουν οι 4, ήτοι ποσοστό 36,36%, και σε κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικών οι 2, ήτοι ποσοστό 18,18%.

Πίνακας 15 κατάταξη κατά είδος (αιτήσεις 2010)				
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο	
κλαδικές	1	3	4	
εθνικές	1	3	4	
τοπικές	-0-	-0-	-0-	
ομοιοεπαγγελματικές	1	1	2	
εθνικές	1	1	2	
τοπικές	-0-	-0-	-0-	
επιχειρησιακές	3	2	5	
Σύνολο	5	6	11	

2.2.2.2. Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές. Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 6, από τις οποίες οι 4, ήτοι ποσοστό 66,66%, εθνικές και οι 2, ήτοι ποσοστό 33,33%, τοπικές. Οι τοπικές στο σύνολο τους είναι κλαδικές.

Πίνακας 16 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος (αιτήσεις 2010)				
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο	
εθνικές	1	3	4	
κλαδικές	1	3	4	
ομοιοεπαγγελματικές	-0-	-0-	-0-	
τοπικές	1	1	2	
κλαδικές	1	1	2	
ομοιοεπαγγελματικές	-0-	-0-	-0-	
Σύνολο	2	4	6	

2.2.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επί των συνολικώς 11 υποθέσεων, οι 8, ήτοι ποσοστό 72,72% εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα, οι 3, ήτοι ποσοστό 27,27%, και καμία στο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 17 κατάταξη κατά τομέα (αιτήσεις 2010)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	3	5	8
δημόσιος τομέας	-0-	-0-	-0-
ευρύτερος δημόσιος τομέας	2	1	3
σύνολο	5	6	11

2.2.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 11 υποθέσεις, το σύνολο της χώρας καλύπτουν οι 6, ήτοι ποσοστό 54,54%, το Ν.Αττικής οι 4, ήτοι ποσοστό 36,36%, την Εύβοια η 1, ήτοι ποσοστό 9,09%, ενώ καμία φορά τις λοιπές περιοχές. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 18 κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή (αιτήσεις 2010)	
Αττική	4
Μακεδονία	-0-
Δωδεκάνησα	-0-
Εύβοια	1
Ήπειρος	-0-
Θεσσαλία	-0-
Θράκη	-0-
Κέρκυρα	-0-
Κρήτη	-0-
Κυκλάδες	-0-
Πελοπόννησος	-0-
Στερεά Ελλάδα	-0-
Όλη η χώρα	6
Σύνολο	11

2.3. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που συνολικά χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης

2.3.1. Ο αριθμός των υποθέσεων

Συναθροίζοντας τα στοιχεία που παρατέθηκαν στις παραγράφους 2.1 και 2.2. προκύπτει ότι συνολικώς το έτος 2011 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίσθηκαν 81 υποθέσεις, από τις οποίες οι 46, ήτοι ποσοστό 56,79%, ήταν υποθέσεις

μεσολάβησης ν.1876/1990 και οι 35, ήτοι ποσοστό 43,20%, ήταν υποθέσεις διαιτησίας.

2.3.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

2.3.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Από τις συνολικά 81 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 32, ήτοι ποσοστό 39,50%, σε κατάρτιση κλαδικών οι 27, ήτοι ποσοστό 33,33%, σε κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικών οι 22, ήτοι ποσοστό 27,16%.

Πίνακας 19			
κατάταξη υποθέσεων κατά είδος			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	12	15	27
εθνικές	10	12	22
τοπικές	2	3	5
ομοιοεπαγγελματικές	13	9	22
εθνικές	7	8	15
τοπικές	6	1	7
επιχειρησιακές	21	11	32
Σύνολο	41	35	81

2.3.2.2. Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές. Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 49, από τις οποίες οι 35, ήτοι ποσοστό 71,42%, εθνικές και οι 14, ήτοι ποσοστό 28,57%, τοπικές. Από τις 35 εθνικές, οι 22, ήτοι ποσοστό 62,85% των εθνικών, ήταν κλαδικές και οι 13, ήτοι ποσοστό 37,14% των εθνικών, ομοιοεπαγγελματικές. Από τις 14 τοπικές, οι 7, ήτοι ποσοστό 50,00% των τοπικών, ήταν κλαδικές και οι 7, ήτοι ποσοστό 50,00% των τοπικών, ήταν ομοιοεπαγγελματικές.

Πίνακας 20 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
εθνικές	16	19	35
κλαδικές	10	12	22
ομοιοεπαγγελματικές	6	7	13
τοπικές	9	5	14
κλαδικές	3	4	7
ομοιοεπαγγελματικές	6	1	7
Σύνολο	25	24	49

2.3.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επί των συνολικώς 81 υποθέσεων, οι 75, ήτοι ποσοστό 95,29% εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα, η 1, ήτοι ποσοστό 1,23%, στο δημόσιο τομέα και οι 5, ήτοι ποσοστό 6,17%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 21 κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	42	33	75
δημόσιος τομέας	1	-0-	1
ευρύτερος δημόσιος τομέας	3	2	5
σύνολο	46	35	81

2.3.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 81 υποθέσεις, προκύπτει ότι οι 41, ήτοι ποσοστό 50,61%, καλύπτουν το σύνολο της χώρας. Από τις υπόλοιπες οι 21, ήτοι ποσοστό 25,92%, καλύπτουν την Αττική, οι 5, ήτοι ποσοστό 6,17%, τη Μακεδονία, ανά 3 την Εύβοια, την Κρήτη και την Πελοπόννησο, ήτοι ποσοστό 3,70 για κάθε περιοχή, ανά 1 την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Στερεά Ελλάδα, ήτοι ποσοστό 1,23% για κάθε περιοχή, και 2, ήτοι ποσοστό 2,46% την Κέρκυρα, καμία τα Δωδεκάνησα, τη Θράκη, τις Κυκλάδες. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 22 κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή	
Αττική	21
Μακεδονία	5
Δωδεκάνησα	-0-
Εύβοια	3
Ήπειρος	1
Θεσσαλία	1
Θράκη	-0-
Κέρκυρα	2
Κρήτη	3
Κυκλάδες	-0-
Πελοπόννησος	3
Στερεά Ελλάδα	1
Όλη η χώρα	41
Σύνολο	81

2.3.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγεται ότι τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην παράγραφο 1.7. για την αξιολόγηση των αιτήσεων για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία που υποβλήθηκαν το έτος 2011, και υιοθετήθηκαν στην παράγραφο 2.1.3. για την αξιολόγηση των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. με βάση τις αιτήσεις αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν και για την αξιολόγηση του αθροίσματος των υποθέσεων αυτών και όσων ήταν εκκρεμείς από το έτος 2010.

Έτσι, για τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011 ισχύουν τα ακόλουθα:

(α) Οι περισσότερες υποθέσεις επιδιώκουν επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις, ακολουθούν όσες επιδιώκουν κλαδικές και έπονται όσες επιδιώκουν οι ομοιοεπαγγελματικές. Στις κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές οι περισσότερες είναι εθνικές και ακολουθούν οι τοπικές (βλ. Πίνακα 19, 20).

(β) Οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, ελάχιστες αφορούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ενώ μόνο μία αφορά στον δημόσιο τομέα (βλ. Πίνακα 21).

(γ) Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία θα καλύψει η ρύθμιση, οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν όλη τη χώρα, ακολουθούν αυτές που αφορούν στο Ν.Αττικής, προφανώς λόγω της πυκνότητας που παρουσιάζει η οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή. Ακολουθεί η Μακεδονία με λιγότερο από το 25% των ρυθμίσεων που αφορούν στο Ν.Αττικής, ενώ είναι εμφανώς λιγότερες οι ρυθμίσεις για τις υπόλοιπες περιοχές, με καμία ρύθμιση για τα Δωδεκάνησα, τη Θράκη και τις Κυκλάδες (βλ. Πίνακα 22).

3. Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας

3.1. Ο αριθμός και η εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.

Όπως αναφέρθηκε, κατά το 2011 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν συνολικά 81 υποθέσεις, από τις οποίες 46 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, ήτοι ποσοστό 56,79%, και οι 35, ήτοι ποσοστό 43,20%, υποθέσεις διαιτησίας.

Η εξέλιξη των υποθέσεων αυτών, αποτυπώνεται στον Πίνακα 23, και παρουσιάζεται ως εξής:

(α) Από τις 46 υποθέσεις μεσολάβησης:

αα. οι 11, ήτοι ποσοστό 23,91%, έληξαν με κατάρτιση σ.σ.ε. Από αυτές η 1 υπογράφηκε από μερικούς μόνο από τους περισσότερους μετέχοντες από την εργοδοτική πλευρά και η διαφορά συνεχίστηκε στο στάδιο της διαιτησίας μεταξύ των εργαζομένων και εκείνων από την εργοδοτική πλευρά που δεν είχαν συμπράξει στην κατάρτιση της σ.σ.ε.,

αβ. οι 19, ήτοι ποσοστό 41,30%, συνεχίστηκαν στο στάδιο της διαιτησίας

αγ. οι 7, ήτοι ποσοστό 15,21%, έληξαν κατ' επιλογή των μερών με άλλο τρόπο, όπως με συμφωνία μεταξύ των μερών για επίλυση της συλλογικής διαφοράς, για αναστολή των διαδικασιών μεσολάβησης κλπ,

αδ. οι 9, ήτοι ποσοστό 19,56%, ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1.1.2012.

(β) Από τις 35 υποθέσεις διαιτησίας:

βα. οι 28, ήτοι ποσοστό 77,14 %, έληξαν με την έκδοση δ.α., ήτοι ποσοστό 80%, η μία από τις οποίες καταλήγει στη διαπίστωση ότι δεν είναι δυνατή η έκδοση διαιτητικής απόφασης, επομένως, εκδόθηκαν 27 διαιτητικές αποφάσεις με ρυθμιστικό περιεχόμενο,

ββ. οι 2, ήτοι ποσοστό 5,71%, έληξαν με την κατάρτιση σ.σ.ε.,

βγ. οι 5, ήτοι ποσοστό 14,28%, ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1.1.2012.

Ειδικότερα, από τα στοιχεία αυτά στις υποθέσεις που είχαν εισαχθεί με αιτήσεις του έτους 2010 αφορούν τα ακόλουθα: Από τις 5 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, η 1 έκλεισε στο στάδιο της μεσολάβησης με συμφωνία των μερών για ολοκλήρωση της μεσολαβητικής προσπάθειας και οι 4 προχώρησαν το 2011 στο στάδιο της διαιτησίας, στο οποίο οι 2 κατέληξαν σε κατάρτιση σ.σ.ε., στη 1 εκδόθηκε δ.α. και η 1 ήταν ακόμη εκκρεμής την 1.1.2012. Από τις 6 υποθέσεις διαιτησίας επί των 5 εκδόθηκαν διαιτητικές αποφάσεις και η 1 ήταν εκκρεμής την 1.1.2012.

Πίνακας 23	
υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011	
Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990	46
κατάρτιση σ.σ.ε.	10
κατάρτιση σ.σ.ε. + συνέχιση σε διαιτησία	1
συνέχιση στη διαιτησία	19
έληξαν αρνητικά	7
εκκρεμείς την 1.1.2012	9
προτάσεις μεσολάβησης που υποβλήθηκαν	25
Υποθέσεις διαιτησίας	35
κατάρτιση σ.σ.ε.	2
έκδοση δ.α.	28
δ.α. με ρυθμιστικούς όρους	27
δ.α. χωρίς ρυθμιστικούς όρους	1
εκκρεμείς την 1.1.2012	5

3.2. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν επιβεβαιώνεται ότι ο τρόπος με τον οποίο τα μέρη χειρίζονται τα συμφέροντα τους, καθορίζει την πορεία και την εξέλιξη των εκκρεμών υποθέσεων. Εάν θα ολοκληρωθεί ή όχι η διαδικασία της μεσολάβησης ή της διαιτησίας, δεν εξαρτάται από τον Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, αλλά από τη συμφωνία των μερών επί του θέματος, την οποία αυτοί οφείλουν να αποδέχονται σύμφωνα με την έννοια και τη λειτουργία των ελεύθερων διαπραγματεύσεων, ακριβώς, όπως είναι υποχρεωμένοι να αποδέχονται τη συμφωνία των μερών επί του τρόπου ρύθμισης των θεμάτων στα οποία επιτυγχάνεται αυτή³⁰.

Με το δεδομένο αυτό, από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι κατά τη βούληση των μερών επήλθαν τα ακόλουθα:

(α) Από τις 81 υποθέσεις, οι 67, ήτοι ποσοστό 82,71%, ολοκληρώθηκαν εντός του έτους 2011, ενώ οι 14, ήτοι ποσοστό 17,28%, βρίσκόντουσαν σε εξέλιξη την 1.1.2012. Από αυτές οι 9 είναι υποθέσεις μεσολάβησης και οι 5 υποθέσεις διαιτησίας,

(β) Στο στάδιο της διαιτησίας προχώρησαν λιγότερες από τις μισές υποθέσεις μεσολάβησης και, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 5, τη σχετική πρωτοβουλία είχε η πλευρά των εργαζομένων.

(γ) Κατ' επιλογή των μερών ποσοστό 15,21% από τις υποθέσεις μεσολάβησης έληξαν με άλλους τρόπους, οι οποίοι ενδεχομένως να οδήγησαν σε λύση της συλλογικής διαφοράς, σε διατήρησή της εκκρεμούς ή σε ανάκληση της.

³⁰ Είναι αυτονόητο ότι κατά το χρονικό διάστημα ισχύος των νομοθετικών ρυθμίσεων που επιβάλλουν ανώτατο όριο στο ύψος των αποδοχών, το κοινό αίτημα των μερών δεν μπορεί να το υπερβαίνει.

4. Το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. και δ.α.) που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2011

4.1. Ο αριθμός των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν

Κατά το 2011, μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., δημιουργήθηκαν συνολικά 41 συλλογικές ρυθμίσεις, και συγκεκριμένα, καταρτίστηκαν 13 σ.σ.ε. και εκδόθηκαν 28 δ.α.. Οι σ.σ.ε. καλύπτουν το 31,70% των συνολικών συλλογικών ρυθμίσεων και οι δ.α. το 68,30%, τούτων.

Ειδικότερα, από τις σ.σ.ε., οι 11 καταρτίστηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης και οι 2 στο στάδιο της διαιτησίας (1 επιχειρησιακή και 1 εθνική κλαδική). Από τις 11 σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης, οι 4 εκδόθηκαν μετά την υποβολή πρότασης από τον Μεσολαβητή και οι 7 χωρίς υποβολή τέτοιας πρότασης.

Δεν καταρτίστηκαν ειδικές επιχειρησιακές σ.σ.ε. (της παρ. 5Α του άρθρου 3 του ν.1876/1990, η οποία είχε προστεθεί με άρθρο 13 του ν. 3899/2010 και καταργήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4024/2011), ούτε επιχειρησιακές σ.σ.ε. με συμβαλλόμενο μέρος ένωση προσώπων (της παρ.5 του άρθρου 3 του ν.1876/1990, όπως διαμορφώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4024/2011).

Δεν ζητήθηκε η επίλυση συλλογικής διαφοράς στο στάδιο της διαιτησίας από Επιτροπή Διαιτησίας. Όλες οι διαιτητικές αποφάσεις εκδόθηκαν από Διαιτητή.

Πίνακας 24	
συλλογικές ρυθμίσεις που δημιουργήθηκαν στον ΟΜΕΔ το έτος 2011	
σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν	13
στο στάδιο της μεσολάβησης	11
μετά την υποβολή πρότασης	4
χωρίς την υποβολή πρότασης	7
στο στάδιο της διαιτησίας	2
δ.α.	27

4.2. Η κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων, τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

4.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων

Από τις συνολικά 41 ρυθμίσεις, επιχειρησιακές είναι οι 14, ήτοι ποσοστό 34,14, κλαδικές είναι οι 18, ήτοι ποσοστό 43,90%, και ομοιοεπαγγελματικές οι 9, ήτοι ποσοστό 21,95.

Πίνακας 25 κατάταξη κατά είδος			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
κλαδικές	6	12	18
εθνικές	3	10	13
τοπικές	3	2	5
ομοιοεπαγγελματικές	2	7	9
εθνικές	2	6	8
τοπικές	-0-	1	1
επιχειρησιακές	5	9	14
σύνολο	13	28	41

4.2.2. Κατάταξη ως προς το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Οι κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις ανέρχονται 27. Από αυτές εθνικές είναι οι 21, ήτοι ποσοστό 77,77%, από τις οποίες οι 13 είναι κλαδικές και οι 5 ομοιοεπαγγελματικές., και 6 τοπικές, ήτοι ποσοστό 22,22%, από τις οποίες οι 5 κλαδικές και η 1 ομοιοεπαγγελματική.

Πίνακας 26 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος			
	σσε	δ.α.	σύνολο
Εθνικές	5	16	21
κλαδικές	3	10	13
ομοιοεπαγγελματικές	2	6	5
Τοπικές	3	3	6
κλαδικές	3	2	5
ομοιοεπαγγελματικές	-0-	1	1
σύνολο	8	19	27

4.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι συλλογικές ρυθμίσεις, από τις συνολικά 41 συλλογικές ρυθμίσεις, στον ιδιωτικό τομέα αφορούν οι 37, ήτοι ποσοστό 90,24%, στο δημόσιο τομέα οι 3, ήτοι ποσοστό 7,31% και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα οι 2, ήτοι ποσοστό 4,87%.

Ειδικότερα:

(α) Από τις 13 συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι 9, ήτοι ποσοστό 69,23%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, οι 3, ήτοι ποσοστό 23,07% αφορούν στο δημόσιο τομέα και 1, ήτοι ποσοστό 7,69%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

(β) Από τις 28 διαιτητικές αποφάσεις, οι 27, ήτοι ποσοστό 96,42%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, καμία στον δημόσιο και 1, ήτοι ποσοστό 3,57%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 27 κατάταξη κατά τομέα			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	9	27	37
δημόσιος τομέας	3	-0-	3
ευρύτερος δημόσιος τομέας	1	1	2
σύνολο	13	28	41

4.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Σε σχέση με την περιοχή στην οποία αφορούν οι συνολικά 41 συλλογικές ρυθμίσεις, όλη τη χώρα καλύπτουν οι 22 (6 σ.σ.ε. και 16 δ.α.), ήτοι ποσοστό 53,65%, στο Ν. Αττικής οι 10 (2 σ.σ.ε και 8 δ.α.) , ήτοι ποσοστό 24,40%, στη Μακεδονία οι 3 (1 σ.σ.ε. και 2 δ.α.), ήτοι ποσοστό 7,31%, στην Εύβοια οι 2 (σ.σ.ε.), ήτοι ποσοστό 4,87%, στην Κρήτη οι 3 (2 σ.σ.ε και 1 δ.α.), ήτοι ποσοστό 7,31%, και στη Στερεά Ελλάδα 1 (δ.α.), ήτοι ποσοστό 2,43%, καμία στις λοιπές περιοχές. Η κατάταξη των ρυθμίσεων με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 28 κατάταξη κατά γεωγραφική περιοχή			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
Αττική	2	8	10
Μακεδονία	1	2	3
Δωδεκάνησα	-0-	-0-	-0-
Εύβοια	2	-0-	2
Ήπειρος	-0-	-0-	-0-
Θεσσαλία	-0-	-0-	-0-
Θράκη	-0-	-0-	-0-
Κέρκυρα	-0-	-0-	-0-
Κρήτη	2	1	3
Κυκλάδες	-0-	-0-	-0-
Πελοπόννησος	-0-	-0-	-0-
Στερεά Ελλάδα	-0-	1	1
Όλη η χώρα	6	16	22
Σύνολο	13	28	41

4.2.5. Κατανομή στη διάρκεια του έτους 2011

Ως προς την κατανομή των συλλογικών ρυθμίσεων στη διάρκεια του έτους 2011, στις τρεις χρονικές περιόδους που αναφέρθηκαν παραπάνω, με κριτήριο την ημερομηνία κατάρτισης/έκδοσης τους ισχύουν τα ακόλουθα:

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1 έως 30.3.2011 καταρτίστηκαν 6 σ.σ.ε., από τις οποίες 1 στο στάδιο της διαιτησίας, και εκδόθηκαν 10 δ.α.

Κατά το χρονικό διάστημα από 31.3 έως 30.8.2011 καταρτίστηκε 1 σ.σ.ε. μεταξύ των μερών ως κατάληξη της μεσολαβητικής διαδικασίας, η οποία είχε διακοπεί στις 30.3.2011.

Κατά το χρονικό διάστημα από 1.9 έως 31.12.2011 καταρτίστηκαν 6 σ.σ.ε., από τις οποίες 1 στο στάδιο της διαιτησίας, και εκδόθηκαν 18 δ.α.

Πίνακας 29				
κατανομή στη διάρκεια του έτους 2011				
	1.1-30.3	31.3-30.8	1.9-31.12	1.1-31.12
σ.σ.ε.	6	1	6	13
δ.α.	10	-0-	18	28
σύνολο	16	1	24	41

4.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

- (α) Δεν υπήρξε ενδιαφέρον για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας από Επιτροπή Διαιτησίας.
- (β) Οι περισσότερες συλλογικές συμβάσεις εργασίας καταρτίστηκαν χωρίς να υποβληθεί πρόταση από τον Μεσολαβητή.
- (γ) Σε 2 υποθέσεις η κατάρτιση συλλογικής σύμβασης επιτεύχθηκε στο στάδιο της διαιτησίας.
- (δ) Στο σύνολο των 41 συλλογικών ρυθμίσεων (13 σ.σ.ε και 28 δ.α.) οι περισσότερες είναι κλαδικές, ακολουθούν οι επιχειρησιακές και έπονται οι ομοιοεπαγγελματικές. Στις κλαδικές και τις ομοιοεπαγγελματικές, οι περισσότερες είναι εθνικές και ακολουθούν οι τοπικές (βλ. Πίνακα 25). Η ίδια εκτίμηση συνάγεται και από την κατάταξη χωριστά των 13 συλλογικών συμβάσεων και των 28 διαιτητικών αποφάσεων (βλ. Πίνακα 25).
- (ε) Οι συλλογικές ρυθμίσεις που αφορούν στον ιδιωτικό τομέα είναι οι περισσότερες, ακολουθούν αυτές που αφορούν το δημόσιο τομέα και έπονται αυτές που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα (βλ. Πίνακα 27).

(στ) Σε σχέση με την περιοχή στην οποία εφαρμόζεται η συλλογική ρύθμιση, περίπου οι μισές εφαρμόζονται στο σύνολο της χώρας, το 1/4 στο Ν.Αττικής, είναι εμφανώς λιγότερες αυτές που καλύπτουν τη Μακεδονία, την Κρήτη, την Εύβοια και τη Στερεά Ελλάδα, ενώ δεν υπάρχουν ρυθμίσεις τοπικής ισχύος για τη μισή περίπου χώρα, ήτοι για τις περιοχές α Δωδεκάνησα, Ήπειρος, Θεσσαλία, Θράκη, Κέρκυρα, Κυκλάδες, Πελοπόννησο, παρότι για κάποιες από τις περιοχές αυτές είχαν υποβληθεί αιτήσεις, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 8.

(ζ) Με κριτήριο την ημερομηνία κατάρτισης των σ.σ.ε. και έκδοσης των δ.α., η κατανομή τους γίνεται στα δύο χρονικά διαστήματα κατά τα οποία παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας κατά το 2011, ήτοι 1.4 – 30.3 και 1.9-31.12. Η κατανομή είναι ισοδύναμη, με την κατάρτιση ανά 6 σ.σ.ε. ανά χρονικό διάστημα και την έκδοση 10 και 18 δ.α. , αντίστοιχα, το πρώτο και το δεύτερο από τα διαστήματα αυτά.

5. Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας και Δημοσίου Διαλόγου

Κατά το έτος 2011 ο Ο.ΜΕ.Δ. χειρίστηκε, επίσης, υποθέσεις καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου.

5.1. Οι υποθέσεις προσωπικού ασφαλείας

Όπως προαναφέρθηκε, κατά το έτος 2011 υποβλήθηκαν 3 αιτήσεις μεσολάβησης για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, από τις οποίες:

- 1 κατέληξε σε συμφωνία³¹,
- σε 1 δεν επιτεύχθηκε συμφωνία (αρνητική κατάληξη)³² και
- 1, η οποία υποβλήθηκε στις 23.12.2011, ήταν εκκρεμής την 1.1.2012³³.

5.2. Οι υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου

Όπως προαναφέρθηκε, κατά το έτος 2011 υποβλήθηκαν 15 αιτήσεις μεσολάβησης για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, από τις οποίες:

- 2, ήτοι ποσοστό 13,33%, τέθηκαν στο αρχείο χωρίς να διεξαχθεί διάλογος,
- 3, ήτοι ποσοστό 20,00%, έληξαν θετικά, δηλαδή δεν πραγματοποιήθηκε η απεργία³⁴, και
- 10, ήτοι ποσοστό 66,66%, έληξαν αρνητικά³⁵.

³¹ Υπόθεση INTERKEM.

³² Υπόθεση ΔΕΗ.

³³ Υπόθεση ΔΕΣΦΑ.

³⁴ Δύο υποθέσεις αφορούσαν τους Συντάκτες Ημερησίων εφημερίδων Μακεδονίας Θράκης και μία τους εργαζόμενους στην εταιρεία «Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ)».

³⁵ Στις 9 υποθέσεις πραγματοποιήθηκε η απεργία και στη 1 υπόθεση η απεργία χαρακτηρίστηκε παράνομη με δικαστική απόφαση και δεν πραγματοποιήθηκε.

Οι αιτήσεις αφορούσαν κυρίως επιχειρήσεις του ευρύτερο δημόσιου τομέα.

5.3. Συμπεράσματα

Κατά το 2011 δεν υπήρξε έντονο ενδιαφέρον για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, ενώ υπήρξε προσφυγή για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, η αποτυχία του οποίου οδήγησε στην υλοποίηση της απεργίας.

6. Συσχετισμός των συλλογικών ρυθμίσεων του ΟΜΕΔ με τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας κατά το έτος 2011

6.1. Ο αριθμός των συλλογικών ρυθμίσεων στη χώρα και στον Ο.ΜΕ.Δ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (Διεύθυνση Αμοιβής Εργασίας)³⁶, το έτος 2011 οι συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, οι οποίες αποτελούν το άθροισμα των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν με απευθείας διαπραγματεύσεις των μερών, των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., ανέρχονταν σε 242 και η κατανομή τους κατά είδος συλλογικής ρύθμισης αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 30															
Περίοδος ισχύος ν. 1876/1990 μετά την τροποποίηση του από το ν.3899/2010															
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχειρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	Δ Α	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,15
σύνολο	-0-		20		8		35		179						

Από τις συνολικά 242 συλλογικές ρυθμίσεις, οι 215, ήτοι ποσοστό 88,84% είναι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι 27, ήτοι ποσοστό 11,15%, είναι διαιτητικές αποφάσεις.

Από τις 242 συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, οι 28 είναι ομοιοεπαγγελματικές, οι 35 κλαδικές και οι 179 επιχειρησιακές. Όπως προκύπτει από το συνδυασμό του Πίνακα 30 με τον Πίνακα 25, από αυτές δημιουργήθηκαν μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ.:

- (α) 9 ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις,
- (β) 18 κλαδικές συλλογικές ρυθμίσεις, και
- (γ) 14 επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις.

³⁶ Τα στοιχεία αφορούν συλλογικές ρυθμίσεις που έχουν κατατεθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες με βάση το άρθρο 5 παρ.3 ν.1876/1990.

Σύμφωνα, επίσης, με τα στοιχεία που τηρεί το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (Διεύθυνση Αμοιβής Εργασίας), από τις 170 επιχειρησιακές σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν στη χώρα, οι 8 είναι ειδικές επιχειρησιακές σ.σ.ε. και οι 32 έχουν καταρτισθεί με τη σύμπραξη ενώσεων προσώπων (άρθρο 37 ν.4024/2011) και καταρτίστηκαν με απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, χωρίς προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ..

6.2. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

- (α) Οι περισσότερες συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας δημιουργήθηκαν μετά από απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.
- (β) Στο σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας οι διαιτητικές αποφάσεις καλύπτουν το 11,15%, γεγονός που υπογραμμίζει τον όλως επικουρικό χαρακτήρα της διαιτησίας ως μέσου επίλυσης των συλλογικών διαφορών.

IV. Το εκπαιδευτικό έργο

Για την επίτευξη του σκοπού του ο Ο.ΜΕ.Δ., ήδη από το 1991, οργανώνει και διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται στους εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, εργασιακών σχέσεων και οικονομίας της εργασίας, τα οποία διακρίνονται σε περιφερειακά, κλαδικά και κεντρικά. Για τον ίδιο λόγο οργανώνει και διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται αποκλειστικά και στους Μεσολαβητές και Διαιτητές και ονομάζονται «εσωτερικά».

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα κατά το έτος 2011 απέκτησε ιδιαίτερη βαρύτητα, αφενός λόγω της ιδιαίτερης οικονομικής κατάστασης και των δραστικών νομοθετικών μεταβολών που επήλθαν στις εργασιακές σχέσεις και οφείλονται στο νέο οικονομικό και νομικό περιβάλλον και αφετέρου λόγω της ανάγκης εκπαίδευσης των Μεσολαβητών και των Διαιτητών που προσλήφθηκαν το 2011 στα θέματα αυτά.

Η εκπαίδευση των Μεσολαβητών και των Διαιτητών αποτέλεσε την πρώτη προτεραιότητα και επικεντρώθηκε στην ανάγκη να συμβάλει στον εμπλουτισμό των γνώσεων τους στη νέα νομοθεσία και στον τρόπο χρήσης και αξιοποίησης των οικονομικών στοιχείων κατά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Η απόκτηση περαιτέρω γνώσεων στα πεδία αυτά κατέστη αναγκαία τόσο για την αρτιότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους όσο και για τη μετάδοση των γνώσεων αυτών στους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων μέσω των εισηγήσεων που παρουσιάζονται στα σεμινάρια που απευθύνονται στους τελευταίους, δεδομένου ότι στα σεμινάρια αυτά κύριοι εισηγητές είναι οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές και μέσω των εισηγήσεων τους μεταλαμπαδεύουν στους εκπαιδευομένους τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Το πρώτο σεμινάριο του 2011 διεξήχθη στις 21 Ιανουαρίου με θέμα τις νομοθετικές μεταβολές που επέφερε ο ν.3899/2010 στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Το νέο Δ.Σ., που ανέλαβε στις 18.3.2011, στελέχωσε αμέσως την Επιτροπή Εκπαίδευσης, στην οποία μετέχουν τέσσερα μέλη του Δ.Σ., που είναι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων, και ένας εκπρόσωπος των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών. Η Επιτροπή άρχισε τις εργασίες της τον Ιούλιο 2011, παρότι εξαιτίας της μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας επιλογής και πρόσληψης Μεσολαβητών και Διαιτητών δεν μετείχε εκπρόσωπος τους, με σκοπό την έγκαιρη διοργάνωση των εκπαιδευτικών σεμιναρίων προς τα μέλη των νέων Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών.

Η διεξαγωγή των νέων εκπαιδευτικών σεμιναρίων προς τους Μεσολαβητές και τους Διαιτητές άρχισε αμέσως με την επανέναρξη της παροχής μεσολάβησης και διαιτησίας από 1.9.2011 και τα πρώτα σεμινάρια διεξήχθησαν στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2011 με θέματα οικονομικού και νομικού περιεχομένου.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την ενημέρωση και εκπαίδευση που απευθύνεται στους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, ο στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι πολλαπλός και, ενδεικτικά αναφερομένων, υποστηρίζει και ενισχύει την ισότιμη συμμετοχή των μερών στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, αποβλέπει στην υποβοήθηση των εκπαιδευομένων να κατανοήσουν πληρέστερα τη λειτουργία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, να βελτιώσουν τις δυνατότητες τους, την ικανότητα τους και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών τους κατά τις απευθείας διαπραγματεύσεις, να κατανοήσουν βαθύτερα το έργο του Μεσολαβητή και του Διαιτητή, να βελτιώσουν τον τρόπο της συλλογής και αξιοποίησης των οικονομικών στοιχείων κατά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, τα οποία συμβάλλουν στην ανάδειξη του οικονομικού περιβάλλοντος της συλλογικής διαφοράς και της ανάδειξης στοιχείων συνεννόησης και κοινού συμφέροντος.

Κατά το 2011 η διεξαγωγή των εκπαιδευτικών σεμιναρίων προς τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων ήταν αντικειμενικά αδύνατη και απρόσφορη ενόψει των συνεχών νομοθετικών τροποποιήσεων στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις και, ως εκ τούτου, της έλλειψης βεβαιότητας για το νομοθετικό πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων, και γενικότερα των εργασιακών σχέσεων, αλλά και λόγω της έντονης ρευστότητας του οικονομικού περιβάλλοντος εξαιτίας της οικονομικής κρίσης την οποία αντιμετωπίζει η χώρα. Πλέον τούτου, ήταν και ουσιαστικά αδύνατη με δεδομένο ότι η συμμετοχή των Μεσολαβητών και Διαιτητών ως εισηγητών στα σεμινάρια αυτά αποτελούσε και εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό παράγοντα τους, επειδή δι' αυτού μεταφέρονται εμπειρίες των προσώπων που παρέχουν τις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας σ' αυτούς, που εν δυνάμει είναι τα μέρη των συλλογικών διαφορών και, αντιστρόφως, οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές γίνονται ευθέως και αμέσως αποδέκτες των ερωτήσεων, αποριών και παρατηρήσεων των μερών για τα θέματα, που αφορούν τις διαδικασίες μεσολάβησης και διαιτησίας, τόσο ως προς το διαδικαστικό μέρος όσο και ως προς το ουσιαστικό περιεχόμενό τους. Ως εκ τούτου, δεν ήταν αντικειμενικά δυνατή η διεξαγωγή σεμιναρίων προς τους εκπροσώπους των μερών πριν από την ανάληψη καθηκόντων από τους Μεσολαβητές και Διαιτητές, που προσλήφθηκαν το 2011 και πριν από την εκπαίδευση τούτων στο νέο οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό το 2011 δόθηκε απόλυτη και άμεση προτεραιότητα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές που προσλήφθηκαν το 2011.

Ενόψει των παραπάνω, το 2011 οργανώθηκε και υλοποιήθηκε το ακόλουθο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο κάλυψε το χρονικό διάστημα από 1.9.2011 έως το τέλος του έτους και απευθυνόταν προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές που προσλήφθηκαν το ίδιο έτος.

θέμα	εισηγητής	ιδιότητα
27.1.2011		
Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις μετά τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις	Αρις Καζάκος	Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. Μέλος του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ.
9.9.2011		
Ταυτότητα, δομή και λειτουργίες του Ο.ΜΕ.Δ.	Β.Δούκα	Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. Αν.Καθηγήτρια Εργατικού Δικαίου, Νομικής Σχολής, Α.Π.Θ.
Συλλογικές Διαπραγματεύσεις- έννοια, αρχές, εξέλιξη. Συλλογικές διαφορές	Κ. Παπαδημητρίου	Αν. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. – Διαιτητής
Είδη συλλογικών διαφορών που επιλύονται στον Ο.ΜΕ.Δ.	Ε. Κουτσιμπού	Δικηγόρος, Διαιτητής
Θεσμικό πλαίσιο των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων, Ν.1876/90 και τροποποιήσεις	Στ. Γιαννακούρου	Δικηγόρος ΔΝ, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
10.9.2011		
Είδη Σ.Σ.Ε. – Ικανότητα και αρμοδιότητα κατάρτισης	Αντ. Βάγιας	Δικηγόρος ΔΝ
Το περιεχόμενο των Σ.Σ.Ε.	Ι. Τουτζιαράκης	Δικηγόρος ΔΝ, Διαιτητής
Οι διαδικασίες Μεσολάβησης και Διαιτησίας και ο ρόλος του Μ και Δ. Σύνταξη πρότασης Μεσολάβησης και Διαιτητικής Απόφασης	Μ. Ντότσικα,	Δικηγόρος ΔΝ, Μεσολαβητής
Μορφές απασχόλησης: (τυπική)σύμβαση εξαρτημένης εργασίας - Ατυπικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας	Αγγ. Στεργίου	Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
23.9.2011		
Γενικές οικονομικές γνώσεις: ανταγωνιστικό-τητα, βιωσιμότητα, παραγωγικότητα, μακροοικονομικοί δείκτες	Άγγ. Τσακανίκας	Επ. Καθηγητής Ε.Μ.Π., Υπεύθ. ερευνών Ι.Ο.Β.Ε.
Συλλογικές διαπραγματεύσεις και προσδιοριστικοί παράγοντες της ανταγωνιστικότητας	Γ. Αργείτης	Επ. Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α
Οικονομικά στοιχεία απαραίτητα για τη Μεσολάβηση και τη Διαιτησία»: α) Σε επίπεδο επιχείρησης β) Σε επίπεδο κλάδου	Χρ. Ιωάννου Μ. Σταμπουλής	Δρ Οικονομολόγος, Μεσολαβητής Δρ Οικονομολόγος, Διαιτητής

12.10.2011		
Παρουσιάσεις Υποθέσεων – περιστατικά διαχείρισης συλλογικών διαπραγματεύσεων	Β. Γιάνναρου Χρ. Ιωάννου Μ. Ντότσικα, Ελ. Πάτρα Μ. Στεφανάτου Ε. Κουτσιμού Κ. Παπαδημητρίου Ι. Τουτζιαράκης Δ. Τσακίρης	Μεσολαβητές Διαιτητές
24.10.2011		
Οι διαδικασίες Μεσολάβησης και Διαιτησίας σύμφωνα με το Ν.3899/2010	Μ. Ντότσικα	Δικηγόρος ΔΝ, Μεσολαβητής
9.12.2011		
Οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας στην εποχή του Μνημονίου	Δ. Τραυλός-Τζανετάτος	Ομ. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου, Ε.Κ.Π.Α.
Τα είδη Σ.Σ.Ε. και η εφαρμογή τους: αρμοδιότητα, ικανότητα, δέσμευση, συρροή	Δ. Ζερδέλης	Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
Συλλογικές διαπραγματεύσεις στο Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ	Μ. Ντότσικα	Δικηγόρος ΔΝ, Μεσολαβητής
10.12.2011		
Περιεχόμενο διαδικασίας Διαιτησίας και Διαιτητικών Αποφάσεων	Γ. Λεβέντης Α. Καζάκος	Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
Η ισχύς Σ.Σ.Ε. και Δ.Α. – διάρκεια, επέκταση, καταγγελία	Κ. Παπαδημητρίου	Αν. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. - Διαιτητής

Παράλληλα, οργανώθηκε και υλοποιήθηκε αμέσως, από 1.9.2011, οπότε και άρχισε εκ νέου η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στους κοινωνικούς εταίρους, εκπαιδευτικό πρόγραμμα ειδικά για τους Μεσολαβητές και Διαιτητές που το πρώτον στελέχωσαν τα αντίστοιχα Σώματα με σκοπό να εξοικειωθούν με την εφαρμογή των διαδικασιών μεσολάβησης και διαιτησίας in vivo και in vitro.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώθηκε και υλοποιήθηκε για το σκοπό αυτό είναι το ακόλουθο:

- (α) Κατά το διάστημα 1.9 – 31.12.2011 συμμετείχαν, ανά δύο, ως παρατηρητές στις συναντήσεις των λοιπών Μεσολαβητών και Διαιτητών με τα μέρη και στη συνέχεια συζητούσαν με το Μεσολαβητή ή Διαιτητή τα θέματα της υπόθεσης.
- (β) Στις 25.10.2011 διεξήχθη προσομοίωση διαδικασίας μεσολάβησης, με υπεύθυνη οργάνωσης την κ.Μ.Στεφανάτου, Μεσολαβητή, με την άμεση και ενεργητική

συμμετοχή τους και την υποστήριξη Μεσολαβητών και Διαιτητών που είχαν επαναπροσληφθεί.

(γ) Στις 8.11.2011 υλοποιήθηκε συνάντηση τους με θέμα «Διαδικαστικά θέματα Μεσολάβησης και Διαιτησίας. Περιεχόμενο Πρότασης Μεσολάβησης και Διαιτητικής Απόφασης», εισηγήτρια την κ. Μ.Ντότσικα, Μεσολαβητή, και συμμετέχοντες τους κ. Ε.Κουτσιμπού, Διαιτητή, και κ. Χ.Ιωάννου, Μεσολαβητή.

(δ) Στις 23.11.2011 υλοποιήθηκε συνάντηση τους κ. Χ.Ιωάννου, κ. Ε.Κουτσιμπού και κ. Μ.Ντότσικα και θέμα τη συζήτηση επί ερωτήσεων που έθεσαν οι συμμετέχοντες σε σχέση με τις διαδικασίες μεσολάβησης και διαιτησίας.

Το 2012 θα συνεχισθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές και θα ξεκινήσει το ενημερωτικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα προς τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων.

V. Το ερευνητικό έργο

Το 2011 ολοκληρώθηκε το ερευνητικό έργο του Ο.ΜΕ.Δ. για τον εντοπισμό, καταγραφή και κατηγοριοποίηση της νομολογίας της ελληνικής νομολογίας και αρθρογραφίας των ετών 2008, 2009, 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων, των σ.σ.ε και των δ.α.

Σκοπός των ερευνών είναι η υποστήριξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τα αποτελέσματα τους είναι στη διάθεση των μερών, των Μεσολαβητών και των Διαιτητών για τη διαμόρφωση και τεκμηρίωση των αιτημάτων, των προτάσεων και αποφάσεων τους, καθώς και στη διάθεση των εμπειρογνομόνων που αναλαμβάνουν να τους υποστηρίζουν. Παράλληλα είναι αξιοποιήσιμα για την εκπόνηση περαιτέρω ερευνών και μελετών.

Η διενέργεια της έρευνας είχε αποφασισθεί και ανατεθεί σε ομάδα Μεσολαβητών-Διαιτητών με απόφαση του Δ.Σ. το 2010 και αποτελεί τη συνέχεια άλλης όμοιας έρευνας η οποία κάλυπτε τη νομολογία που δημιουργήθηκε από την έναρξη εφαρμογής του ν.1876/1990 μέχρι και το έτος 2007. Τα αποτελέσματα εκείνης της έρευνας είχαν δημοσιευθεί σε τόμο που εκδόθηκε το 2008 με τίτλο «Νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων επί θεμάτων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και Διαιτητικών Αποφάσεων».

Τα αποτελέσματα της έρευνας παραδόθηκαν το 2011 και θα δημοσιοποιηθούν το 2012.

1. Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων

Αντικείμενο της έρευνας αποτέλεσε η συγκέντρωση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων και των συνδικαλιστικών επιτροπών του άρθρου 15 ν.1264/1982, των ετών 2008, 2009, 2010 επί θεμάτων που αφορούν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Οι δικαστικές αποφάσεις έχουν χαρακτηριστεί και ενταχθεί υπό τα άρθρα του ν.1876/1990, των άρθρων 2 και 3 ν.2224/1994, των άρθρων 22 και 23 του Συντάγματος και χωριστά οι αποφάσεις που περιέχουν θέματα δικονομικού δικαίου. Η έρευνα κάλυψε τα νομικά περιοδικά εργατικού δικαίου και τις ηλεκτρονικές ιστοσελίδες νομολογίας.

2. Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση ελληνικής αρθρογραφίας των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων

Μέρος της έρευνας που αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο αποτελεί και η καταγραφή, κατηγοριοποίηση της αρθρογραφίας που είναι καταχωρημένη στις ίδιες πηγές, ήτοι νομικά περιοδικά εργατικού δικαίου και ιστοσελίδες.

VI. Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία

Στον Ο.ΜΕ.Δ. έχουν δημιουργηθεί ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες συνεχώς τροφοδοτούνται, ενημερώνονται, επικαιροποιούνται και εμπλουτίζονται με νέα στοιχεία και γίνονται συνεχείς προσπάθειες βελτίωσης τους.

Οι ηλεκτρονικές βάσεις περιέχουν πλήθος στοιχείων που αφορούν τις συλλογικές ρυθμίσεις που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και διαιτητικών αποφάσεων (οι οποίες, όπως είναι γνωστό, εκδίδονται μόνο μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ.) και δημιουργήθηκαν πρωτίστως με σκοπό να ενισχύσουν την τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων είτε διενεργούνται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων είτε διενεργούνται με την υποστήριξη Μεσολαβητών και Διαιτητών. Συγχρόνως, όμως, επιτελούν και άλλες λειτουργίες. Αποτελούν ιστορικό αρχείο τόσο για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. όσο και γενικά για την πορεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας και, ουσιαστικά, είναι το αποτέλεσμα πρωτογενούς έρευνας επί των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, όπως κατά περίπτωση αναφέρεται και στις παραγράφους που ακολουθούν, και συνιστούν πολύτιμο υλικό αξιοποιήσιμο ποικιλοτρόπως για τη διενέργεια ερευνών και μελετών επί πλήθους θεμάτων σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις, ως νομικά, οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα, αλλά και άλλων.

Οι βάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

(α) Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο όλων των υποθέσεων για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στον Ο.ΜΕ.Δ. (βλ. παρακάτω παρ. 2).

(β) Ηλεκτρονικό αρχείο του κειμένων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 2000, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (βλ. παρακάτω παρ. 1.1, 1.4).

(γ) Ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.. (βλ. παρακάτω παρ. 1.2, 1.4).

(δ) Ηλεκτρονικό αρχείο των συλλογικών ρυθμίσεων (εθνικών γενικών, κλαδικών, ομοιοεπαγγελματικών και επιχειρησιακών) της χώρας από το 2000 έως σήμερα (βλ. παρακάτω παρ. 1.3).

Οι βάσεις αυτές ενημερώνονται συνεχώς και ενημερώθηκαν και το έτος 2011, με την ενημέρωσή τους να αποτελεί μεγάλο μέρος των εργασιών του Ο.ΜΕ.Δ.,

επειδή απαιτεί μελέτη και προσεκτική ανεύρεση και, σε μεγάλο μέρος, τον χαρακτηρισμό των στοιχείων που καταχωρούνται.

1. Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)

1.1. Κατηγοριοποίηση, καταγραφή και αρχειοθέτηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Από έτος 2000 κατηγοριοποιούνται και καταχωρούνται σε αρχείο τα κείμενα του συνόλου των συλλογικών ρυθμίσεων, εθνικών γενικών, κλαδικών (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο) και ομοιοεπαγγελματικών (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο), ήτοι των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και των διαιτητικών αποφάσεων. Το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω συλλογικών ρυθμίσεων συνοδεύεται από πίνακες των αποδοχών που προβλέπει η οικεία συλλογική ρύθμιση (βλ. παρακάτω παρ. 1.4). Το αρχείο καλύπτει το σύνολο των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και των διαιτητικών αποφάσεων και είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.. Μέσω του αρχείου αυτού μπορεί να ανευρεθεί αμέσως η συλλογική ρύθμιση που αφορά συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας ή επάγγελμα εργαζομένων με χρονολογική καταχώρηση από το έτος 2000 και έπειτα.

1.2. Η κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Στον Ο.ΜΕ.Δ. τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων όλης της χώρας.

Το αρχείο συνοδεύεται από ένα εξειδικευμένο πληροφοριακό εργαλείο, που έχει ονομαστεί «θησαυρός» και βοηθά στην αναζήτηση των συλλογικών ρυθμίσεων με βάση τα είδη των αμοιβών, τα επιδόματα και τις άλλου είδους παροχές που θεσπίζονται στις κωδικοποιημένες συλλογικές ρυθμίσεις, ενώ παρέχεται και η δυνατότητα επισήμανσης του κάθε λήμματος στο κωδικοποιημένο κείμενο. Η ενημέρωση του «θησαυρού» έχει καλύψει τις συλλογικές ρυθμίσεις μέχρι και το έτος 2005 και επίκειται η συνέχιση της ενημέρωσης του.

Η κωδικοποίηση ξεκίνησε το έτος 1993 και καλύπτει το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1975. Είναι ανεπίσημη και γι' αυτό δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Αποτελεί, όμως, ένα μοναδικό, για τα ελληνικά δεδομένα, εργαλείο συγκριτικής πληροφόρησης και γι' αυτό προβλέφθηκε η συνεχής ενημέρωση από τον Ο.ΜΕ.Δ. των κωδικοποιημένων κειμένων με τις τροποποιήσεις, που επέρχονται κατ' έτος. Συγχρόνως αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο έρευνας

και συγκριτικής αξιολόγησης των συλλογικών ρυθμίσεων και πρωτογενές υλικό για περαιτέρω έρευνες και μελέτες.

Το ηλεκτρονικό αρχείο είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. και κάθε φορά αναρτάται η πιο πρόσφατη κωδικοποίηση για κάθε συλλογική ρύθμιση με επισυναπτόμενους, στη συντριπτική πλειοψηφία των συλλογικών ρυθμίσεων, πίνακες αποδοχών του έτους κωδικοποίησης. Οι πίνακες καταρτίζονται από την υπηρεσία του Ο.ΜΕ.Δ. στις περιπτώσεις που δεν προσκομίζονται από τα μέρη.

Τον Μάιο 2011 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η κωδικοποίηση των ετών 2006 – 1.2.2011 και ήδη έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Μέχρι σήμερα το σύνολο των κωδικοποιημένων κειμένων ανέρχεται σε 193.

Η κωδικοποίηση έχει, επίσης, εκδοθεί σε έντυπη μορφή σε έξι εκδόσεις (1995, 1996, 1998, 2001, 2005, 2006) και σε ηλεκτρονική μορφή οπτικού δίσκου (CD-ROM) σε δύο εκδόσεις 2005, 2007. Και με τις δύο μορφές είχε διανεμηθεί δωρεάν στους κοινωνικούς εταίρους, τους Μεσολαβητές και Διαιτητές, τα μέλη του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ., καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο (εργαζόμενους, επιχειρήσεις, λογιστές κ.λπ.).

1.3. Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./ δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους

Το 2009 ξεκίνησε η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων στην οποία καταχωρούνται το κείμενο και ποικίλα στοιχεία που αφορούν το σύνολο των κλαδικών (εθνικών και τοπικών), ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) και επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1992.

Το αρχείο που δημιουργείται δεν είναι ακόμη προσβάσιμο σε τρίτους.

Μέχρι σήμερα έχουν καταχωρηθεί στοιχεία που αφορούν συνολικά 4.352 συλλογικές ρυθμίσεις, των ετών 2000 και μέχρι σήμερα, και είναι υπό καταχώρηση οι ρυθμίσεις των ετών 1992 έως και 1999. Μέσω των καταχωρήσεων έχουν καταγραφεί 1.743 συνδικαλιστικές οργανώσεις, εργοδοτικές και εργατικές, και επιχειρήσεις.

Η βάση είναι ιδιαίτερα σημαντική ενόψει των στοιχείων που περιέχει και η διαμόρφωση της σκοπεύει στη δημιουργία αρχείου των επιμέρους στοιχείων κάθε συλλογικής ρύθμισης και του περιεχομένου της.

Η εγγραφή κάθε συλλογικής ρύθμισης περιέχει αναλυτικά τα στοιχεία της ταυτότητας της συλλογικής ρύθμισης, πληροφορίες σχετικά με το προσωπικό, χρονικό και τοπικό πεδίο εφαρμογής της, τον κλάδο της οικονομίας στον οποίο εντάσσεται, τα επαγγέλματα ή τις ειδικότητες των εργαζομένων στους οποίους αφορά, τους βασικούς θεσμικούς και οικονομικούς όρους που περιέχει, τα στοιχεία κατάθεσης της ρύθμισης στην αρμόδια υπηρεσία και το πλήρες κείμενο της ρύθμισης με απεικόνιση (scanning) του πρωτοτύπου. Είναι υπό μελέτη η καταγραφή και άλλων στοιχείων.

Η κατάταξη των καταχωρουμένων συλλογικών ρυθμίσεων σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας γίνεται με βάση τη στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας από την Εθνική Στατιστική Αρχή της Ελλάδος. Αντίθετα, η καταγραφή των επαγγελματιών και των ειδικοτήτων των εργαζομένων γίνεται όπως αυτά προσδιορίζονται στη οικεία συλλογική ρύθμιση, ενώ θα ακολουθήσει η ταξινόμησή και αυτών σύμφωνα με το πρότυπο της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής της Ελλάδος.

Η χρησιμότητα του αρχείου είναι πολλαπλή και σημαντική. Παρέχει τη δυνατότητα ευχερούς και αξιόπιστου εντοπισμού των στοιχείων που περιέχει η συλλογική ρύθμιση και τα οποία τη χαρακτηρίζουν και την κατηγοριοποιούν με περισσότερα κριτήρια . Περαιτέρω, και με την αξιοποίηση των στοιχείων αυτών παρίσταται ευχερής και ασφαλής η υποστήριξη και τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ιδίως σε επίπεδο κλάδου και επαγγέλματος. Τέλος, παρέχεται πλούσιο υλικό για τη διενέργεια ερευνών και μελετών σε ποικίλα θέματα, όπως η διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών σε σχέση με την εργασία κλπ.

1.4. Οι πίνακες αποδοχών: Παρακολούθηση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση των αποδοχών που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.) και δημιουργία πινάκων αποδοχών

Το μεγαλύτερο μέρος των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων, στις οποίες έγινε αναφορά παραπάνω, και των κωδικοποιημένων εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων στις οποίες έγινε αναφορά παραπάνω συνοδεύεται από πίνακα των αποδοχών που θεσπίζονται με καθεμία από τις συλλογικές αυτές ρυθμίσεις.

Από το 1997 ο Ο.ΜΕ.Δ. παρακολουθεί, καταγράφει και κατηγοριοποιεί τις αποδοχές (βασικός μισθός, επιδόματα) που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, χωριστά για κάθε είδος ρύθμισης, και διαμορφώνει πίνακα για κάθε ρύθμιση, ο οποίος και τη συνοδεύει.

Στόχος είναι κάθε συλλογική ρύθμιση να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους μισθολογικούς πίνακες.

Στους πίνακες καταχωρούνται ο βασικός μισθός και τα χρηματικά επιδόματα, όπως επίδομα γάμου, τέκνων, ξένης γλώσσα, λαθών κλπ. Με βάση αυτά τα κονδύλια υπολογίζονται και καταγράφονται, με διαμόρφωση χωριστών στηλών, οι μηνιαίες ή, κατά περίπτωση, οι ημερήσιες αποδοχές των εργαζομένων με κλιμάκωση που συναρτάται με την προϋπηρεσία (κλιμάκωση ανά 3ετία), την οικογενειακή κατάσταση (άγαμοι, έγγαμοι, με 1 ή περισσότερα τέκνα) και τις αυξήσεις που θεσπίζει η συλλογική ρύθμιση (συνήθως ανά 6μηνο).

Ήδη, έχουν υποστεί επεξεργασία τα στοιχεία πλήθους συλλογικών ρυθμίσεων και σήμερα καλύπτονται συνολικά 157 συλλογικές ρυθμίσεις, συγκεκριμένα, δε, 73 κλαδικές εθνικές, 9 κλαδικές τοπικές, 55 ομοιοεπαγγελματικές εθνικές, 11 ομοιοεπαγγελματικές τοπικές, 8 Κοινές Υπουργικές αποφάσεις, την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.. Κατά το 2011 ενημερώθηκαν και υποβλήθηκαν σε εκ νέου επεξεργασία, σε συνάρτηση με τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας του έτους 2011, 40 κλαδικές εθνικές, 3 κλαδικές τοπικές, 34 ομοιοεπαγγελματικές εθνικές, 4 ομοιοεπαγγελματικές τοπικές.

Η χρησιμότητα των πινάκων είναι πολλαπλή. Στο στάδιο των απευθείας διαπραγματεύσεων τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν ευχερώς και αξιόπιστα τη διαμόρφωση των αποδοχών τους μέχρι τότε. Στο στάδιο της μεσολάβησης και της διαιτησίας το πρόγραμμα παρέχει στα μέρη που προσέρχονται στον Ο.ΜΕ.Δ. τη δυνατότητα να απεικονίζουν τις οικονομικές τους διεκδικήσεις σε εύχρηστους, αριθμητικούς πίνακες, ώστε να αποκτούν μια ρεαλιστική εκτίμηση των μεγεθών που προτείνουν και αποτελούν περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων. Με την κατάρτιση της σ.σ.ε./δ.α., τους παρέχει τη δυνατότητα να “μεταφράζουν”, σε συνεργασία με τον Μεσολαβητή και το Διαιτητή, τα οικονομικά δεδομένα της συλλογικής τους ρύθμισης σε εύχρηστους, αριθμητικούς πίνακες αποδοχών και να έχουν την πλήρη απεικόνιση της σ.σ.ε. και της δ.α. που τους αφορά. Τέλος, το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα τόσο στους ενδιαφερόμενους όσο και σε κάθε τρίτο να παρακολουθούν την εξέλιξη των αποδοχών σε κάθε πεδίο συλλογικής ρύθμισης, κλάδο – επάγγελμα – επιχείρηση/εκμετάλλευση.

Οι πίνακες έχουν περιληφθεί σε όλες τις εκδόσεις των κωδικοποιημένων συλλογικών ρυθμίσεων και στον οπτικό δίσκο (CD-ROM) και βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. συνοδεύοντας την αντίστοιχη συλλογική ρύθμιση, ώστε να βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου που επιθυμεί να ενημερωθεί και να τους χρησιμοποιήσει.

2. Το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο – αρχείο υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας

Με άμεσο στόχο την ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ. έχει δημιουργηθεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο τους από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 1992.

Στο ηλεκτρονικό αρχείο δεν καταχωρείται απλώς η υποβαλλομένη (υποβληθείσα) αίτηση, αλλά και πλήθος άλλων στοιχείων που αφενός επιτρέπουν την άμεση ανεύρεση τους για τις ανάγκες των διαδικασιών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, αλλά και των διοικητικών αναγκών της υπηρεσίας και αφετέρου αποτελούν εν δυνάμει πρωτογενές υλικό για έρευνες και μελέτες. Ενδεικτικά, στοιχεία που καταχωρούνται είναι τα ακόλουθα: Ο αριθμός πρωτοκόλλου και η

ημερομηνία υποβολής της αίτησης, οι εργαζόμενοι στους οποίους αφορά, το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση, ο Μεσολαβητής ή ο Διαιτητής που ανέλαβε, ημερομηνία ανάληψης, τρόπος ανάδειξης, το αντικείμενο της συλλογικής διαφοράς, ο τομέας (ιδιωτικός, δημόσιος, ευρύτερος δημόσιος) στον οποίο εντάσσεται η διαφορά, το είδος της συλλογικής ρύθμισης (κλαδική, ομοιοεπαγγελματική, επιχειρησιακή) που σκοπεύεται, ο γεωγραφικός τόπος ισχύος, ο βαθμός της εργατικής οργάνωσης που είναι μέρος (α, β, γ), το έτος κατάρτισης της σ.σ.ε ή έκδοσης της δ.α., παρατηρήσεις κλπ. Έτσι δημιουργείται με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου ένα «ιστορικό» για την κάθε υπόθεση από το οποίο με την κατάλληλη επεξεργασία μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα. το ηλεκτρονικό αρχείο αναβαθμίστηκε μερικώς το έτος 2011 με τους ακόλουθους τρόπους:

Κατά το 2011 καταχωρήθηκαν οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν το 2011 και για κάθε μία καταχωρήθηκαν όλα τα στοιχεία που αναφέρθηκαν, ενημερώθηκε το αρχείο με τα στοιχεία που προέκυψαν από την πορεία και την εξέλιξη κάθε υπόθεσης που χειρίστηκαν οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές. Επιπλέον, με κριτήριο τη δυνατότητα άμεσης και ασφαλούς συλλογής περισσότερων στοιχείων για κάθε υπόθεση, προστέθηκαν νέα στοιχεία στο ηλεκτρονικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο και προστέθηκαν σύνδεσμοι (links) για τον ευχερή συνδυασμό στοιχείων περισσότερων υποθέσεων.

Η ηλεκτρονική οργάνωση του αρχείου των αιτήσεων, σε συνάρτηση με τη σωρεία των στοιχείων που καταχωρούνται, έχει πολλαπλή χρησιμότητα. Διασφαλίζει τα δεδομένα κάθε υπόθεσης, επιτρέπει τη θεματική και ενάρριθμη ευρετηρίαση των υποθέσεων, προσφέρει ταχύτητα στην αναζήτηση των εγγράφων που συνθέτουν το φάκελο κάθε υπόθεσης, επιτρέπει εύκολα τον συσχετισμό φακέλων που αφορούν την ίδια υπόθεση σε διαφορετικό έτος, επιτρέπει την ταχεία εξαγωγή ποιοτικών, ποσοτικών και στατιστικών στοιχείων για ένα πλήθος παραμέτρων που αφορούν τις υποθέσεις, λειτουργεί ως ψηφιακό αποθετήριο των αρχείων και των δεδομένων του Ο.ΜΕ.Δ. που μπορεί να αξιοποιηθεί πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως.

VII. Οι εκδόσεις

Το 2011 ο Ο.ΜΕ.Δ. συνέταξε φυλλάδιο με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις προς εξυπηρέτηση των Μεσολαβητών και Διαιτητών και δύο φυλλάδια με τα βιογραφικά των Μεσολαβητών και Διαιτητών για την ενημέρωση των μερών που αιτούνται την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

Το έτος 2011 για οικονομικούς λόγους δεν προχώρησε η έκδοση των φυλλαδίων αυτών, των αποτελεσμάτων της έρευνας της νομολογίας των ελληνικών

δικαστηρίων και της αρθρογραφίας, η οποία αναφέρθηκε παραπάνω, και της τελευταίας κωδικοποίησης των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων, η οποία, επίσης, αναφέρθηκε παραπάνω.

VIII. Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη - Η βιβλιοθήκη

Ο Ο.ΜΕ.Δ. διατηρεί Βιβλιοθήκη που ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάιο 2000. Σκοπός της δημιουργίας της είναι η παροχή εξειδικευμένων πληροφοριών προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές του Ο.ΜΕ.Δ., το Διοικητικό του Συμβούλιο, την υπηρεσία και ευρύτερα στους κοινωνικούς εταίρους αλλά και σε φοιτητές, εργαζόμενους, επιχειρήσεις κλπ.

Σήμερα, η Βιβλιοθήκη αριθμεί περί τους 3.500 χιλιάδες τίτλους βιβλίων, 120 περιοδικά, ελληνικά και ξενόγλωσσα, συλλογή από οπτικούς δίσκους κ.α.

Ειδικότερα, το βιβλιακό υλικό αναπτύσσεται σε θέματα εργατικού δικαίου, εργασιακών σχέσεων και ευρύτερα θέματα που αφορούν στην εργασία, όπως την ανεργία, απασχόληση, νέες τεχνολογίες, συνδικαλισμός, επαγγελματική κατάρτιση, ισότητα κ.α..

Η συλλογή περιοδικών καλύπτει σχεδόν εξολοκλήρου την ελληνική παραγωγή και αντιπροσωπευτικούς τίτλους από την ευρωπαϊκή και παγκόσμια παραγωγή. Επιπλέον διατίθενται εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρακτικά συνεδρίων και διεθνών συναντήσεων κλπ.

Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμος από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Η βιβλιοθήκη μετέχει στο εθνικό δίκτυο ακαδημαϊκών και ειδικών βιβλιοθηκών και είναι συνδεδεμένη με βάσεις δεδομένων.

Επιπρόσθετα, η βιβλιοθήκη παρακολουθεί στο διαδύκτιο την ροή των πληροφοριών που σχετίζεται με τα θέματα που άπτονται της συλλογής της. Έτσι έχει δημιουργήσει έναν κατάλογο με ηλεκτρονικές διευθύνσεις (URL addresses) από σχετικούς διαδικτυακούς τόπους του παγκόσμιου ιστού. Ο κατάλογος αυτός είναι προσβάσιμος από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Επίσης, στην Βιβλιοθήκη υπάρχει σε έγχαρτο αρχείο το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σεσ ή δα) της χώρας από το 1992 και εφεξής. Από το συγκεκριμένο υλικό παράγονται τα διάφορα πληροφοριακά εργαλεία.

Τέλος στη Βιβλιοθήκη διατηρείται συμβατικό αρχείο αποκομμάτων εφημερίδων και περιοδικού τύπου σε συναφή θέματα και από το 2007 διατηρείται το αρχείο αυτό σε ηλεκτρονική μορφή. Ειδικά για ό,τι αφορά στον ΟΜΕΔ, διατηρείται και σε έντυπη μορφή ένα αντίγραφο.

Η Βιβλιοθήκη έχει το ρόλο του διαχειριστή της πληροφορίας που διακινείται εντός του Ο.ΜΕ.Δ., συμμετέχοντας στην διαχείριση του περιεχομένου της

ιστοσελίδα του, στον εμπλουτισμό της με όλες τις συλλογικές ρυθμίσεις που υπογράφονται στην χώρα, στην ανάπτυξη του εργαλείου του «θησαυρού» όρων των συλλογικών ρυθμίσεων, στην σύνταξη μελετών Μεσολαβητών και Διαιτητών και μελών του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ.. Ο κυριότερος σκοπός της όμως είναι η παροχή πληροφοριών για την υποβοήθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και του ρόλου των Μεσολαβητών και Διαιτητών. Αναπτύσσει έτσι υπηρεσίες για πληροφόρηση σε θέματα που θα ζητηθούν, στη διάδοση πληροφοριών, στην υποστήριξη έρευνας και τεκμηρίωσης επί διαφόρων θεμάτων κλπ.

ΙΧ. Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.

Από το έτος 2000 λειτουργεί στο διαδίκτυο ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (www.omed.gr) με συνεχώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών της ιστοσελίδας παρίσταται αναγκαία η προσαρμογή της ιστοσελίδας στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στην ηλεκτρονική επικοινωνία και σ' αυτά που συνεχώς παρέχει η ηλεκτρονική τεχνολογία.

Γ. Οικονομικά

Οι οικονομικοί πόροι του Ο.ΜΕ.Δ. προβλέπονται στο άρθρο 18 παρ.1 ν.1876/1990, σε συνδυασμό με το άρθρο 22 ν.2639/1998.

Στην πράξη, όμως, ο μοναδικός οικονομικός πόρος, που διαθέτει και διέθετε σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του, είναι το ποσοστό επί των ετήσιων από εισφορές εσόδων του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), το οποίο ανερχόταν σε 3% μέχρι 31.12.1997 και μειώθηκε σε 2% από 1.1.1998³⁷, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. ως εκδήλωση της αντίληψης ότι ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτουργεί με κριτήριο τη συμβολή του στο κοινωνικό συμφέρον. Ήδη, λόγω της γενικώς δυσχερούς οικονομικής κατάστασης, ο Ο.Ε.Ε. οφείλει στον Ο.ΜΕ.Δ. τα ποσά που του αναλογούν από το τελευταίο δίμηνο του 2009 μέχρι σήμερα. Μετά την οριστική διακοπή της λειτουργίας του Ο.Ε.Ε., όπως προβλέπεται στο ν.4046/2012, η υποχρέωση καταβολής των ποσών αυτών επιβαρύνει πλέον, με βάση την Π.Υ.Σ. 7 της 28.2.2012³⁸, την Προσωρινή Ενιαία Διοικούσα Επιτροπή του άρθρου 1 της ίδιας Π.Υ.Σ. και με βάση το άρθρο 2 αυτής η συνέχιση της χρηματοδότησης του Ο.ΜΕ.Δ. αναλαμβάνεται από τον Ο.Α.Ε.Δ.. Εάν αυτό το τελευταίο αμφισβητηθεί, τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η συνέχιση της λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ..

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ., πρωτίστως οι υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας, αλλά και όλες οι άλλες, παρέχονται, από την αρχή της λειτουργίας του, δωρεάν, κατ' εφαρμογή της αρχής της ανταποδοτικότητας, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση του γίνεται αποκλειστικά, όπως αναφέρθηκε, από ποσοστό των ετήσιων εσόδων του Οργανισμού Εργατικής Εστίας, δηλαδή, από εισφορές των ίδιων των εργαζομένων και εργοδοτών.

Από την ίδρυσή του και μέχρι σήμερα ο Ο.ΜΕ.Δ. υπόκειται κάθε χρόνο σε οικονομικό - διαχειριστικό έλεγχο από Ορκωτούς Λογιστές οι οποίοι υποβάλλουν Έκθεση Ελέγχου προς το Διοικητικό Συμβούλιο και ουδέποτε επισημάνθηκε πρόβλημα είτε στη διαχείριση των οικονομικών, είτε στη νομιμότητα των δαπανών που διενεργήθηκαν.

Ήδη ενόψει τόσο της γενικώς δυσχερούς οικονομικής κατάστασης όσο και ειδικότερα ενόψει της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης του Ο.ΜΕ.Δ. έχουν γίνει περικοπές των ανελαστικών δαπανών, οι οποίες αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό του έτους 2011, ο οποίος καλύφθηκε μόνο κατά ποσοστό 84% περίπου. Ο προϋπολογισμός του έτους 2011 εγκρίθηκε τον Ιούνιο του ίδιου έτους, δεδομένου ότι το νέο Δ.Σ. ανέλαβε στις 18.3.2011. Η διαμόρφωση του προϋπολογισμού είχε λάβει υπόψη τις ήδη υφιστάμενες υποχρεώσεις από αποφάσεις που είχαν ληφθεί από το προηγούμενο Δ.Σ. και το ότι μεγάλο μέρος των προς έγκριση προϋπολογισμένων

³⁷ Άρθρο 22 ν.2639/1998.

³⁸ ΕτΚ τεύχος πρώτο, φύλλο 39 της 29.2.2012.

δαπανών ήδη είχε πραγματοποιηθεί. Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού του έτους 2012 εξετάζεται η δυνατότητα περιορισμού των ελαστικών δαπανών με στόχο την προσαρμογή του στις οικονομικές και λοιπές συνθήκες, αλλά και με την προοπτική να διασφαλισθεί η αποτελεσματική λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ..

* * * * *

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακες και διαγράμματα σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 1992-2011

Στους Πίνακες και τα Διαγράμματα που ακολουθούν, τα στοιχεία που παρατίθενται:

(α) Υπολογίσθηκαν με βάση τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κάθε έτος και ανεξάρτητα από το εάν η σ.σ.ε. καταρτίστηκε ή η δ.α. εκδόθηκε το ίδιο ή επόμενο έτος..

(β) Δεν συνυπολογίσθηκαν οι αιτήσεις που τέθηκαν στο αρχείο πριν γίνει ανάδειξη Μεσολαβητή ή Διαιτητή.

(γ) Σε ορισμένες υποθέσεις διαιτησίας καταρτίστηκε σ.σ.ε. με ορισμένες από τις περισσότερες εργοδοτικές οργανώσεις και ακολούθησε έκδοση δ.α. για την επίλυση της διαφοράς μεταξύ της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων και των λοιπών εργοδοτικών οργανώσεων.

Κατάλογος Πινάκων:

Πίνακας Ι

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 και ν.2224/1994 αρ. 2, 3 των ετών 1992-2011

Πίνακας ΙΙ

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 των ετών 1992-2011: Κατανομή ανά είδος συλλογικής ρύθμισης

Πίνακας ΙΙΙ Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 των ετών 1992-2011: Κατανομή ανά τομέα

Κατάλογος Διαγραμμάτων:

Διάγραμμα Ι Απεικόνιση υποθέσεων ν.1876/1990, μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 1992-2011

Διάγραμμα ΙΙ Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και σ.σ.ε. (στο στάδιο της μεσολάβησης) των ετών 1992-2011

Διάγραμμα ΙΙΙ Απεικόνιση σ.σ.ε. που υπογράφηκαν μετά ή χωρίς την υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή κατά τα έτη 1992-2011

Διάγραμμα ΙV Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας, δ.α. και σ.σ.ε. (στο στάδιο της διαιτησίας) των ετών 1992-2011

Διάγραμμα V Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και των επιτυχών καταλήξεων τους των ετών 1992-2011

Διάγραμμα VI Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξης τους των ετών 1992-2011

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Στατιστικά στοιχεία για την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας κατά τα έτη 1992 - 2011

Γενικά Στοιχεία

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Σύνολο
A. Υποθέσεις με βάση το ν. 1876/90																					
α) Μεσολάβηση																					
Υποθέσεις Μεσολάβησης	87	109	110	102	115	121	133	123	146	105	133	116	147	147	137	106	169	127	133	41	2.407
Υπογραφείσες Σ.Σ.Ε.	32	52	57	47	46	52	62	50	87	50	56	49	60	69	56	46	71	39	62	8	1.051
Υποβολή προτάσεων Μεσολάβησης	45	58	44	54	68	70	93	91	78	59	76	73	82	69	72	63	85	91	80	21	1.372
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν μετά την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	6	19	14	12	17	21	30	22	29	15	17	21	17	32	16	21	22	20	28	2	381
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν χωρίς την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	26	33	43	35	29	31	32	28	58	35	39	28	43	37	40	25	49	19	34	6	670
β) Διαιτησία																					
Υποθέσεις Διαιτησίας	36	41	42	48	56	72	70	65	64	52	67	69	74	67	79	54	83	73	61	29	1.202
Διαιτητικές Αποφάσεις	32	31	39	39	51	62	60	58	54	47	59	63	60	59	67	45	63	63	57	22	1.031
Σ.Σ.Ε. κατά το στάδιο της Διαιτησίας	3	8	3	8	4	9	7	7	10	5	6	5	13	5	11	7	12	7	4	2	136
Σ.Σ.Ε. και Διαιτητική Απόφαση κατά το στάδιο της Διαιτησίας				1	1	1	2				1			2	1	1	1				11
Έκθεση διαιτητή																	7	3			10
Σύνολο υποθέσεων (ν. 1876/90)																					3.609
B. Υποθέσεις με βάση το ν. 2224/94																					
α) Προσωπικό Ασφαλείας																					
Υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας	13	18	15	8	20	10	9	9	7	8	5	8	10	7	10	5	1	3			166
Επιτυχής Κατάληξη	5	9	7	5	8	3	4	6	1	2	2	0	5	2	4	0	0	1			64
β) Δημόσιος Διάλογος																					
Υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου	4	9	9	10	7	14	9	20	22	23	10	11	8	11	23	14	25	13			242
Επιτυχής Κατάληξη	4	3	6	8	3	6	4	3	3	5	3	1	3	2	2	1	2	2			61
Σύνολο υποθέσεων (ν. 2224/94)																					408
Γενικό σύνολο υποθέσεων Ο.ΜΕ.Δ.																					4.017

ΠΙΝΑΚΑΣ II

*Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2011
κατανομή ανά είδος συλλογικής ρυθμίσης*

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Σύνολο	
<i>Κλαδικές</i>																						
Εθνικό Επίπεδο.	37	49	46	50	51	55	57	46	65	38	54	45	56	37	55	41	62	52	45	18	959	
Τοπικό Επίπεδο	10	18	16	14	15	28	22	18	18	20	19	22	15	14	19	12	16	15	12	5	328	
<i>Ομοιοεπαγγελματικές</i>																						
Εθνικό Επίπεδο	33	44	55	42	58	52	57	56	60	41	60	54	67	54	58	39	53	51	46	13	993	
Τοπικό Επίπεδο .	20	17	16	21	20	25	33	27	25	19	23	20	21	25	20	19	32	19	34	7	443	
<i>Επιχειρησιακές</i>																						
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	166	138	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	3.609	

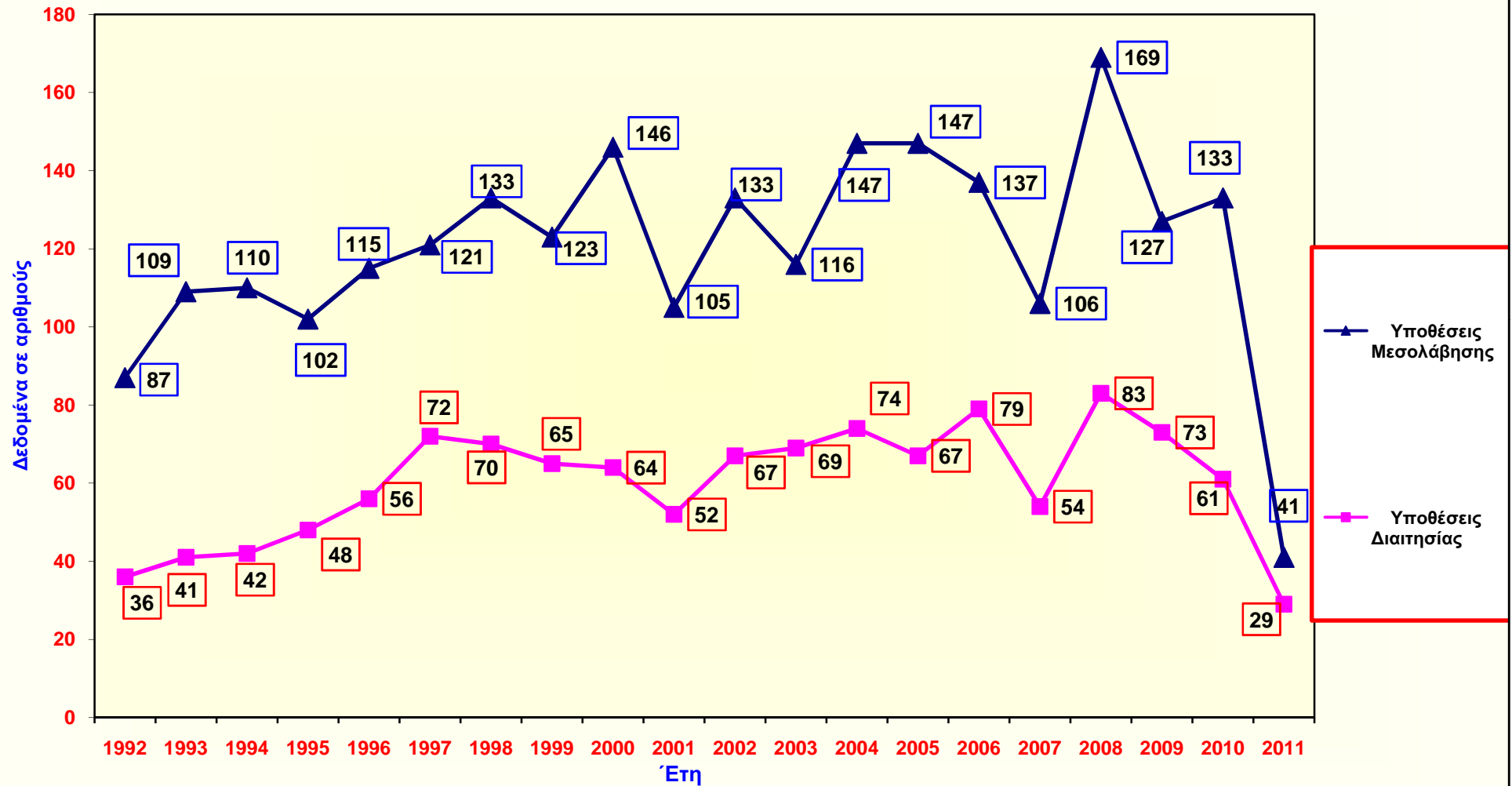
ΠΙΝΑΚΑΣ III

*Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2011
ανά τομέα*

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Σύνολο
<i>Ιδιωτικός</i>	102	104	114	115	123	131	139	127	169	114	156	137	184	166	172	126	191	155	160	67	2.752
<i>Δημόσιος</i>	15	36	30	27	40	47	50	43	28	30	35	37	26	22	26	23	37	35	19	1	607
<i>Ευρύτερος Δημόσιος</i>	6	10	8	8	8	15	14	18	13	13	9	11	11	26	18	11	24	10	15	2	250
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	210	157	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	3.609

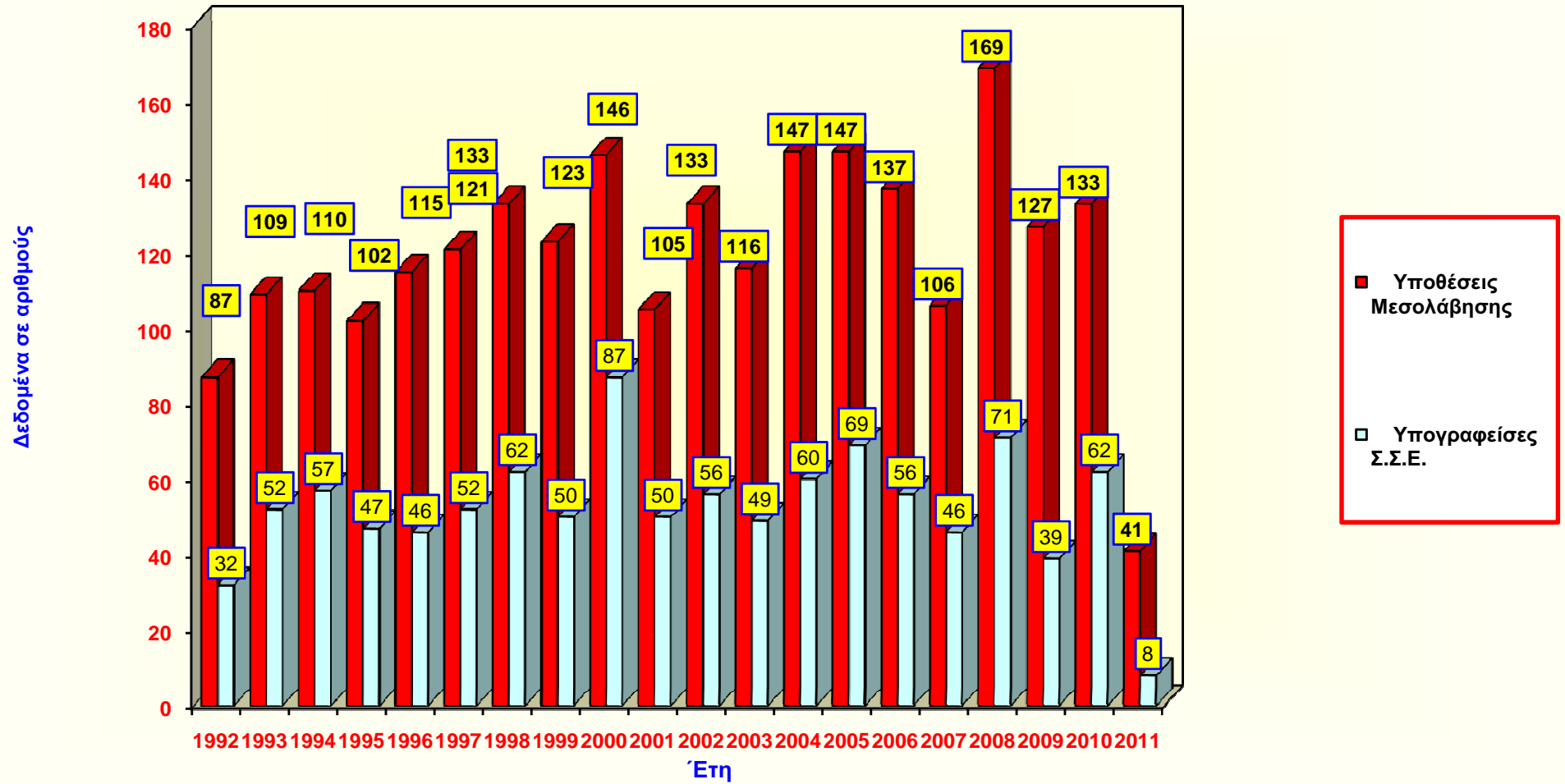
Διάγραμμα I

Απεικόνιση υποθέσεων ν. 1876/90, μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 1992-2001

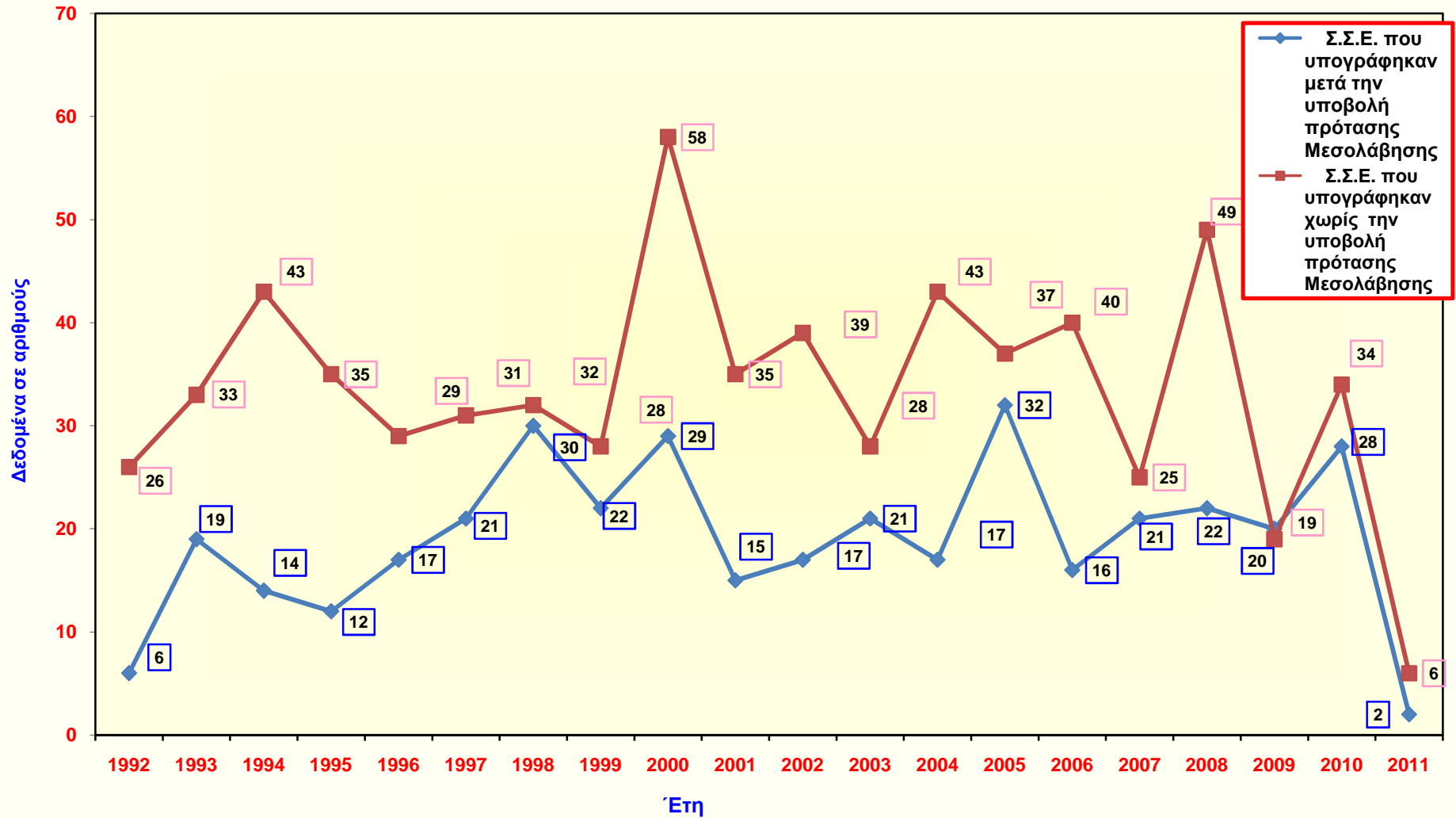
Διάγραμμα II

Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και σ.σ.ε. (στο στάδιο της μεσολάβησης) ετών 1992-2011

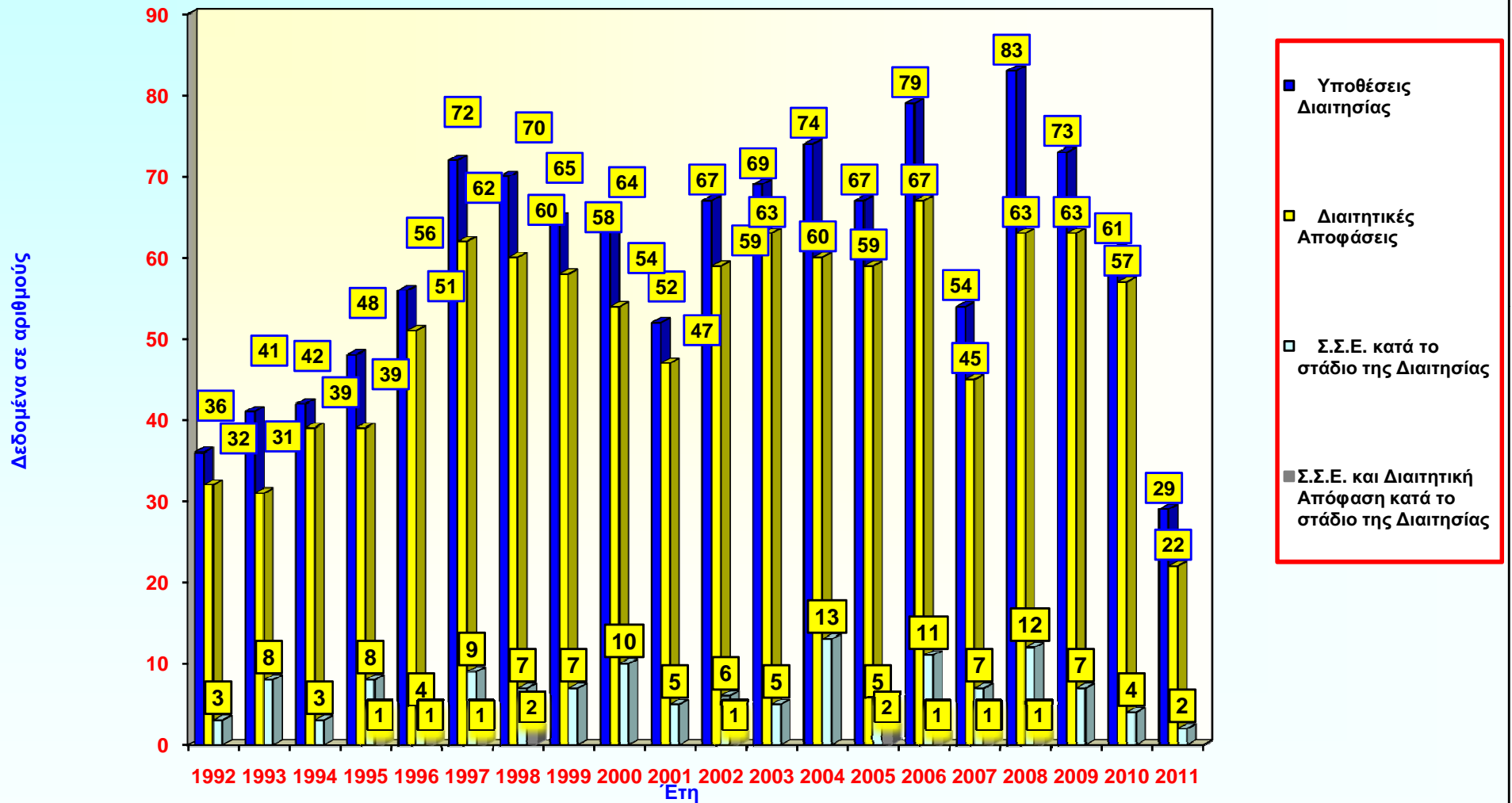
Διάγραμμα III

Απεικόνιση σ.σ.ε που υπογράφηκαν μετά ή χωρίς την υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή κατά τα έτη 1992-2011

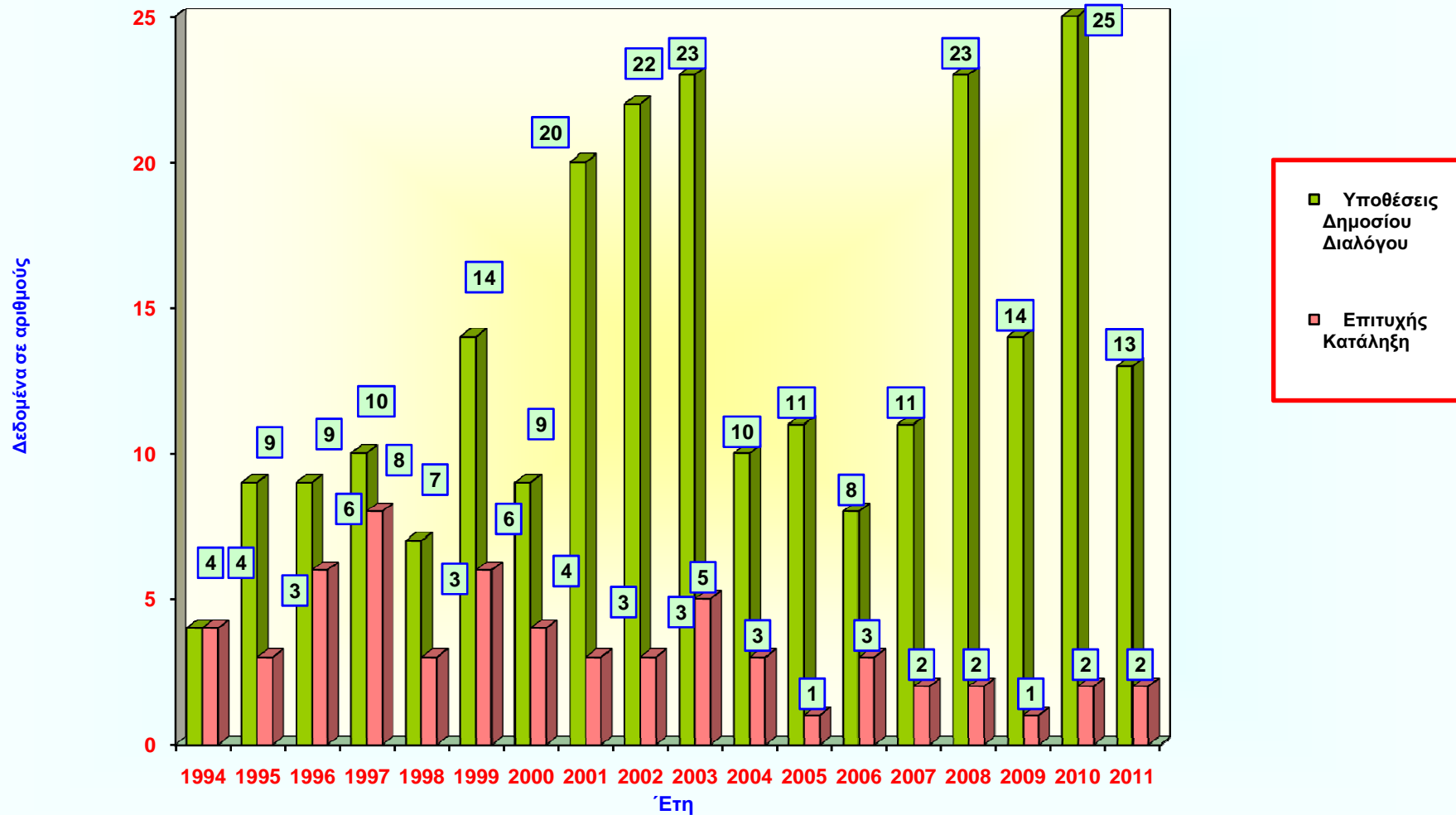
Διάγραμμα IV

Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας, δ.α. και σ.σ.ε. (στο στάδιο της διαιτησίας) των ετών 1992-2011

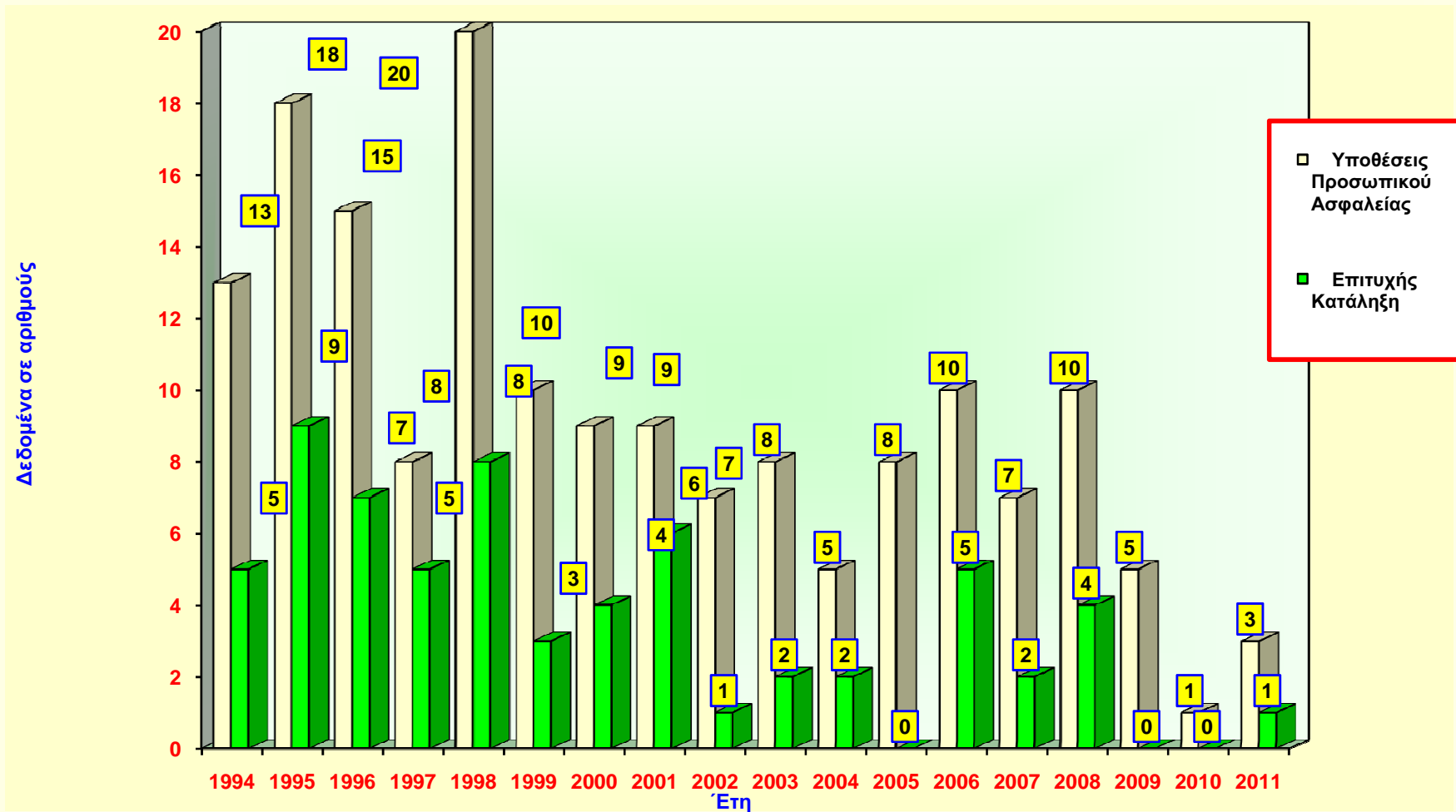
Διάγραμμα V

Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και των επιτυχών καταλήξεων τους των ετών 1992-2011

Διάγραμμα VI

Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξής τους των ετών 1992-2011

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως 2011.

Στους Πίνακες IV, V, VI, που ακολουθούν, αποτυπώνονται ανά έτος και ανά είδος οι συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας των ετών 1961 – 2011. Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης.

Για το έτος 2011 καταχωρούνται τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα στο Υπουργείο στις 29.2.2012.

Η κατανομή στους τρεις Πίνακες γίνεται με κριτήριο το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε τα αντίστοιχα έτη.

Πίνακας IV													
Περίοδος ισχύος του ν. 3239/1955													
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοπαγγελματικές				Ειδικές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ							
1961	1		12	21	36		14	19	63	40	103	61,2	38,8
1962	2		14	12	19		35	18	70	30	100	70	30
1963			10	24	31		20	24	61	48	109	56	44
1964		1	27	27	21		29	32	77	60	137	56,2	43,8
1965	1		21	30	59		40	29	121	69	190	63,7	36,3
1966			28	29	40		37	39	105	68	173	60,7	39,3
1967	1		10	24	26		26	15	63	39	102	61,8	38,2
1968	2	1	14	38	24		23	32	63	71	134	47	53
1969			13	33	16		21	17	50	50	100	50	50
1970		1	20	22	3		30	20	53	43	96	55,2	44,8
1971			17	33	7		22	19	46	52	98	46,9	53,1
1972			44	19	11		33	18	88	37	125	70,4	29,6
1973			47	25	18		93	28	158	53	211	74,9	25,1
1974			21	44	15		34	29	70	73	143	49	51,1
1975	3		30	59	13		85	48	131	107	238	55	45
1976		1	30	52	24		90	40	144	93	237	60,8	39,2
1977	1	1	29	80	15		101	70	146	151	297	49,2	50,8
1978			37	65	14		115	131	166	196	362	45,9	54,1
1979		2	42	94	15		116	126	173	222	395	43,8	56,2
1980		1	56	112	25		140	159	221	272	493	44,8	55,2
1981			54	130	26		153	170	233	300	533	43,7	56,3
1982		1	70	141	42		188	52	300	194	494	60,7	39,3
1983			9	46	8		40	25	57	71	128	44,5	55,5
1984	1		47	170	22		182	79	252	249	501	50,3	49,7
1985	1		51	103	29		194	45	275	148	423	65	35
1986	1		18	43	7		18	16	44	59	103	42,7	57,3
1987		1	21	41	11		44	19	76	61	137	55,5	44,5
1988	1		83	43	28		98	18	210	61	271	77,5	22,5
1989	1		90	63	24		161	33	276	96	372	74,2	25,8

Πίνακας V
Περίοδος ισχύος του ν. 1876/1990

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
1990	1		65	41	20	18	46	34	53	9	185	102	287	64,5	35,5
1991	1		37	30	35	20	89	25	125	12	287	87	374	76,7	23,3
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1

Πίνακας VI
Περίοδος ισχύος του ν. 1876/1990 μετά την τροποποίηση του από το ν.3899/2010

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,15

* * * * *